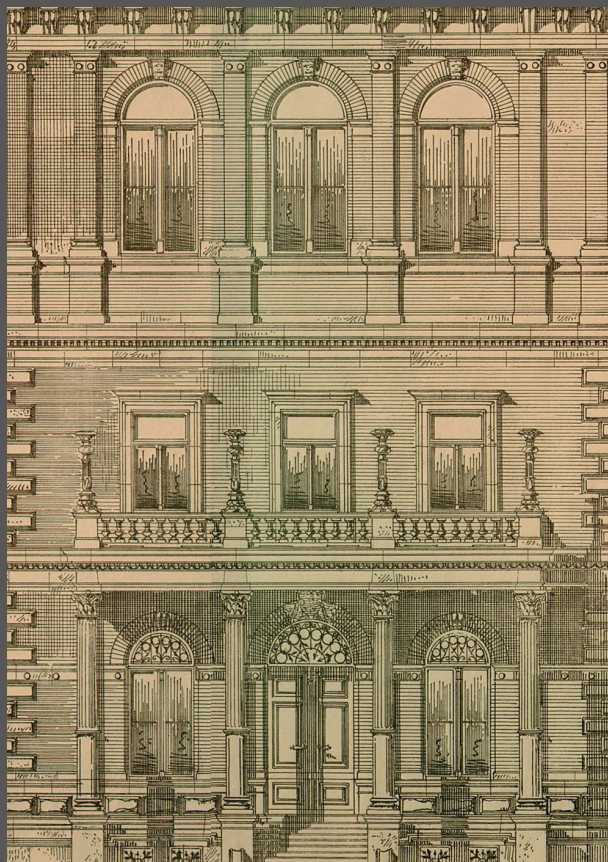

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

DRAGO IKIĆ 1917. – 2014.

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
SPOMENICA PREMINULIM AKADEMICIMA SVEZAK 202

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
SPOMENICA PREMINULIM AKADEMICIMA SVEZAK 202
ISBN 978-953-347-070-2 ISSN 1330-0865

Uredio
Akademik DRAGAN DEKARIS

RAZRED ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

DRAGO IKIĆ
1917. – 2014.

Handwritten signature

SPOMENICA

posvećena preminulom

AKADEMIKU DRAGI IKIĆU

redovitom članu

Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
Foča, 2. srpnja 1917. – Zagreb, 19. studenoga 2014.

RAZRED ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

priredio je

u ponedjeljak, 16. studenoga 2015. u 12 sati
u velikoj dvorani palače Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
Trg Nikole Šubića Zrinskog 11

KOMEMORATIVNI SASTANAK

u spomen na svoga preminulog redovitog člana

akademika DRAGU IKIĆA

Sastanak je otvorio akademik MARKO PEĆINA,
tajnik Razreda za medicinske znanosti

O životu i djelu preminuloga akademika govorili su

akademik ZVONKO KUSIĆ,
predsjednik Hrvatske akademije,

i

akademik DRAGAN DEKARIS

AKADEMIK DRAGO IKIĆ

Komemorativni sastanak

„Nihil est annis velocius“

i dok si okom trepnuo, prošlo je godinu dana od smrti akademika Drage Ikića (umro je 19. studenoga 2014.), redovitog člana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Ime akademika Ikića ostat će zlatnim slovima upisano u povijesti Razreda za medicinske znanosti i u povijesti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u okviru koje je djelovao gotovo pola stoljeća, tj. točno 46 godina. Ove godine obilježavamo 154. obljetnicu Akademije, a akademik Ikić je u posljednju trećinu te 154-godišnje povijesti Akademije utkao svoj rad i svoju intelektualnu i ljudsku veličinu i ugled. Naime, za dopisnog člana akademik Ikić izabran je 1968., za izvanrednog člana 1972., a za redovitog člana 1977. godine. Ove godine obilježavamo i 64. obljetnicu utemeljenja najprije samostalnog Odjela, a potom Razreda za medicinske znanosti unutar HAZU. Samostalni Odjel za medicinske nauke osnovan je 1950. godine, a 1972. godine preimenovan je u Razred za medicinske znanosti. Danas evociramo uspomenu na čovjeka koji je bio član HAZU prije postojanja Razreda za medicinske znanosti u današnjoj organizacijskoj formi, evociramo uspomenu na čovjeka koji je stvarao Razred za medicinske znanosti, a potom ga od 1978. do 1989. godine i službeno vodio, tj. 11 godina bio je tajnik Razreda za medicinske znanosti i na neki je način personificirao naš Razred u Akademiji i izvan Akademije, što nam je svima služilo na čast.

O stručnom i znanstvenom radu akademika Ikića govorit će njegovi prijatelji i učenici i vjerujem da ne će izostaviti ni priznanja koja je za svoj rad dobio akademik Ikić. Kad kažem priznanja, ne mislim samo na nagrade i odlikovanja već i na članstvo u mnogobrojnim međunarodnim znanstvenim društvima, članstvo u uredničkim odborima i organizaciju mnogobrojnih domaćih i međunarodnih stručnih i znanstvenih skupova.

Po privatnoj liniji slušao sam o veličini čovjeka i znanstvenika Drage Ikića i saznavao sam kakav je ugled uživao i uživa u cijelom svijetu. Tako sam saznao da je naprimjer pri dočeku akademika Ikića u Indiji bio prostrt crveni tepih uz odavanje državnčkih počasti. Nisam poznao profesora Ikića iz tog vremena, ali sam ga dosta dugo poznao da bih se mogao doživotno diviti tom čovjeku od malo riječi, ali puno velikih djela. Bio sam uvijek sretan kad bih sreo akademika Ikića na stazi prema Kraljičinu zdencu. Tih nekoliko minuta razgovora bilo je za mene velik privilegij. Divio sam se i divim se osobnosti akademika Ikića.

Dragi profesore, ne ćemo se više sretati na stazi na Sljemeni ni na sjednici Razreda u Akademiji, ali žarko želim da Vaš dobri duh zauvijek ostane u našem Razredu i u našoj Akademiji.

Završit ću Horacijevom izrekom, koja se zaista u cijelosti odnosi na Vas i Vaš život: *Non omnis moriar – Neću sav umrijeti*, tj. ostavljam iza sebe djela po kojima će me spominjati.

Hvala Vam, dragi profesore, i vječna Vam slava!

GOVOR PREDSJEDNIKA HAZU AKADEMIKA
ZVONKA KUSIĆA NA KOMEMORACIJI ZA
AKADEMIKA DRAGU IKIĆA,
16. STUDENOGA 2015.

Poštovana obitelji Ikić, akademkinje i akademici, dragi prijatelji!

Naš tajnik Razreda za medicinske znanosti akademik Marko Pećina već je dosta toga rekao. Međutim teško je, a možda čak i pomalo tužno, tako veliku osobu koja je gradila i ugled hrvatske medicine i hrvatske znanosti i ugled ove Akademije svesti na jednu komemoraciju i jedan tekst.

Počeo bih od početka kako bih opisao životni put akademika Drage Ikića koji ilustrira njegov rad. Riječ je o velikoj biografiji. Rođen je 1917. u Foči, gimnaziju je završio u Zagrebu, a 1942. i Medicinski fakultet. Obnašao je odgovorne funkcije u antifašističkoj borbi, a u razdoblju 1947. – 1950. bio je pomoćnik ministra zdravlja. Na odjelu u tadašnjem Higijenskom zavodu počinje raditi već 1947. Bio je imenovan na važne i odgovorne funkcije u svim ustrojbenim jedinicama koje su 1961. dovele do ustanove pod nazivom Imunološki zavod. Tijekom razdoblja 1961. – 1982., dakle 21 godinu, akademik Ikić bio je na čelu Imunološkog zavoda. Vrlo je malo drugih ustanova koje su stekle ugled, priznanje i status na svjetskoj razini, daleko izvan hrvatskih okvira, kakav je stekao Imunološki zavod.

Doktorirao je 1958. godine, 1962. je postao redoviti profesor, 1968. dopisni član Akademije, a 1977. Akademijin redoviti član. Dakle, član Akademije bio je ukupno 46, a akademik 37 godina. U razdoblju 1982. – 2008., odnosno 26 godina, bio je na čelu Zavoda za imunologiju i genetikumu (nekadašnjeg Kabineta za standardizaciju imunoloških preparata).

Njegova su najveća dostignuća u proizvodnji antibakterijskih i antivirusnih cjepiva i interferona te suradnja sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom. Rijetko je moguće naći primjer da je netko poput akademika Ikića uspostavio takvu suradnju sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, da je osnovao dva referentna centra Svjetske zdravstvene organizacije u Zagrebu i da su njegova cjepiva i interferoni postigli uspjeh na svjetskom tržištu. Uspio je dakle stvoriti i znanstvenu, i nastavnu, i tržišnu bazu u proizvodnji cjepiva, što je tada na globalnoj razini bilo vrlo teško. Nezamislivo je da bi Hrvatska danas u nečemu mogla biti kompetitivna na svjetskoj razini.

Danas se čestita kad netko objavi rad u prestižnom časopisu, a akademik Ikić još je 1969. s Hilaryjem Koprowskim objavio rad u *Scienceu*. Razina koju je on postignuo, koja je imala svjetske domete, vjerojatno je rijetko kad uopće postignuta u našoj znanosti. Akademik Drago Ikić u Akademiji je, u okviru Zavoda, organizirao dvadesetak međunarodnih skupova iz područja kojim se bavio. Bio je član niza međunarodnih prestižnih organizacija i institucija, posebno onih povezanih sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, publicirao je niz radova i dobio niz priznanja. Kod njega je imponiralo to što je bio tih, samozatajan, nadasve pouzdan, stabilan, miran, požrtvovan, uporan, nekonfliktni te odličan organizator. Imao je posebnu osobnost koja je poticala cijelu okolinu.

Kod svih velikih ljudi uvijek se gleda što su napravili, a akademik Ikić odgojio je niz znanstvenika, među kojima su i naša dva akademika koja idu u red najistaknutijih članova Akademije – akademik Dragan Dekaris i akademik Vlatko Silobrčić.

Napomenimo i da je akademik Ikić u mladosti bio atletičar, trkač na duže staze, a kasnije planinar. I poslije devedesete godine moglo ga se sresti u odlasku na Sljeme.

Njegovo djelo nadmašilo je hrvatske okvire. Koliko je ono veliko, vidimo danas na primjeru Imunološkog zavoda – ni svi potresi ne mogu ga uništiti, toliko je on sebe utkao u to djelo. Njime je zadužio hrvatsku znanost, hrvatsku medicinu, Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti i hrvatski narod, na čemu mu vječna slava i hvala.

DRAGO IKIĆ

Akademik Drago Ikić u mladim danima

Akademik Drago Ikić bio je utemeljitelj i uspješan direktor Imunološkog zavoda u Zagrebu. Uspjesi Imunološkog zavoda mogu se pripisati prvenstveno njegovoj sposobnosti i viziji razvitka produkcije i kontrole cjepiva, seruma, antitoksina i interferona te, što je važno, sposobnosti da uspješno ostvari zacrtane ciljeve. Treba naglasiti da je riječ o proizvodima za koje nije bilo lako ostvariti svjetski konkurentnu proizvodnju, a znamo da su proizvodi Imunološkog zavoda bili upravo takve kvalitete.

Drago Ikić rođen je u Foči 2. srpnja 1917. U Zagrebu je završio i gimnaziju 1936. i Medicinski fakultet 1942. godine. Kao mladić bavio se atletikom. Bio je trkač, pretežno na stazi duljine 800 i 1500 metara. Volio je pješačiti i planinariti.

Drago Ikić obnašao je niz funkcija izvan Imunološkog zavoda. U razdoblju 1944. – 1946. godine voditelj je Zdravstvenog odjela Okružnog narodnog odbora Biokovo, odnosno Oblasnog narodnog odbora Dalmacije, a 1947. – 1950. godine pomoćnik je ministra zdravlja Narodne Republike Hrvatske.

Bio je predsjednik Savjeta Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (1960. – 1962.), predsjednik Sekcije za Hrvatsku Jugoslavenskog mi-

krobiološkog društva (1960. – 1962.), viši zdravstveni savjetnik (1962.), narodni poslanik Socijalno-zdravstvenog vijeća Savezne skupštine (1963. – 1965.), predsjednik Zajednice ustanova i organizacija za medicinska i farmaceutska istraživanja (1965. – 1967.) te predsjednik Društva mikrobiologa SR Hrvatske (1966. – 1968.).

Za dopisnog člana Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (JAZU) izabran je 1968. godine. Izvanredni član JAZU postaje 1972., a redoviti član 1977. godine. Tajnik Razreda za medicinske znanosti JAZU te član Predsjedništva JAZU bio je u razdoblju 1978. – 1989., a predsjednik Imunobiološke sekcije JAZU 1970. – 1975. godine. Voditelj je Zavoda, kasnije Kabineta za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU) tijekom razdoblja 1982. – 2008. g. Predsjednik Međuakademijskog odbora za biološke preparate bio je 1982. – 1991. Tijekom razdoblja 1946. – 1947. stručno se usavršavao iz područja bakteriologije i higijene u Parizu, Zürichu i Ženevi, a iz područja vakcinologije 1952. godine u Londonu i Kopenhagenu. Godine 1950. položio je specijalistički ispit iz higijene, a 1954. spe-

Drago Ikić (četvrti zdesna) u utrci na 1500 metara

cijalistički ispit iz bakteriologije. Stupanj doktora medicinskih znanosti stekao je 1958. godine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (naslov disertacije: *Međusobni utjecaj na visinu imuniteta pojedinih antigena u miješanim cjepivima*).

Habilitirao je 1962. godine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu radom *Aktivni test na miševima kao metoda za ispitivanje vrijednosti cjepiva protiv trbušnog tifusa*.

Nadalje, bio je član *The Royal Society of Medicine*, Američkog udruženja za unapređenje znanosti, tijela eksperata za biološku standardizaciju Svjetske zdravstvene organizacije te počasni član Svesaveznog znanstvenog društva mikrobiologa i epidemiologa *I. I. Mečnikov* u SSSR-u.

Uspjesi Imunološkog zavoda temeljili su se na dugoj tradiciji proizvodnje i kontrole cjepiva i antiseruma u Hrvatskoj, a ta je povijest zanimljiva i, ukratko, bila je ovakva:

Godine 1890. dr. Izidor Schlick u Bjelovaru osnovao je *Zavod za proizvodnju vakcine protiv boginja*. Potom je odlukom *Kraljevske zemaljske vlade* osnovan *Kraljevski zemaljski zavod za proizvodjanje animalnog cjepiva proti boginjam*, koji je preuzeo Schlickov bjelovarski Zavod te ga je 1893. godine premjestio u Zagreb. U tom se zagrebačkom Zavodu, pod vodstvom dr. Adolfa Fodora, proizvodilo cjepivo protiv velikih boginja za područje Hrvatske, Slavonije, Dalmacije i Istre. Sada je uobičajeno da se 1893. godina, godina osnutka *Kraljevskog zemaljskog zavoda za proizvodjanje animalnog cjepiva proti boginjam*, smatra godinom osnutka vakcinološke djelatnosti u Hrvatskoj, pa se istovremeno drži da je to godina osnutka Imunološkog zavoda.

Dr. Ljudevit Gutschy 1907. godine osniva prvi *Humano-medicinski mikrobiološki i kemijski zavod* u *Državnom bakteriološkom zavodu* u Zagrebu i proizvodi cjepiva protiv trbušnog tifusa, paratifusa, kolere i dizenterije, a 1918. godine počinje s proizvodnjom cjepiva protiv bjesnoće. U *Bakteriološkom zavodu* u Zagrebu 1923. godine proizvodi se antitoksični difterični serum i serum protiv otrova zmija. *Pasteurov zavod* osnovan je u Zagrebu 1918. godine.

Osnivanjem *Higijenskog zavoda sa Školom narodnog zdravlja* 1926. godine do tada samostalni *Zavod za proizvodnju animalnog cjepiva* postaje odjel te nove zdravstvene ustanove. Nakon završetka Drugoga svjetskog rata, sve do 1950. godine, u *Plivi* se proizvode humani serumi, cjepiva i antitoksini, a potom tu proizvodnju preuzima *Centralni higijenski zavod*.

U *Centralnom higijenskom zavodu* u Zagrebu 1952. godine osniva se *Odjel za kontrolu seruma i vakcina* na čijem je čelu bio Drago Ikić. *Odjel za proizvodnju seruma, vakcina i antitoksina* vodio je dr. Vicko Vuksanović.

Godine 1956. rješenjem *Izvršnog vijeća Sabora NR Hrvatske* osnovan je *Zavod za kontrolu i ispitivanje imunobioloških preparata*. Krajem te godine *Izvršno vijeće Sabora* donosi odluku da ustanova za proizvodnju seruma i vakcina te drugih bioloških preparata za humanu upotrebu *Centralnog higijenskog zavoda* nastavi rad kao ustanova sa samostalnim financiranjem nazvana *Serovakcinalni zavod* sa sjedištem u Zagrebu. Zaslugom Drage Ikića 1961. godine *Serovakcinalni zavod* mijenja ime i postaje *Imunološki zavod*.

Sve spomenute ustanove temelj su iz kojega je nastao Imunološki zavod u Zagrebu, ustanova koja je prvenstveno zaslugom Drage Ikića stekla međunarodni ugled zbog kvalitete svojih proizvoda upotrebljivanih po cijelom svijetu.

Drago Ikić bio je direktor Imunološkog zavoda sve do umirovljenja 1982. godine. Njegova su najvažnija dostignuća proizvodnja cjepiva, antiseruma i drugih proizvoda od plazme te aktivnost unutar Svjetske zdravstvene organizacije (SZO, WHO – *World Health Organization*). Pokrenuo je razvoj i proizvodnju bakterijskih i virusnih cjepiva, humanog leukocitnog interferona i široku primjenu humanih diploidnih stanica u proizvodnji virusnih cjepiva.

Drago Ikić najviše je cijenio svoj doprinos proizvodnji virusnih cjepiva na humanim diploidnim stanicama. (Diploidna stanica ima dvostruki broj kromosoma, obično jednu polovinu od mušjaka i drugu polovinu od ženke. Ljudske stanice imaju 46 kromosoma.)

Prof. dr. Renata Mažuran bila je direktno uključena u kontrolu proizvoda Imunološkog zavoda i objavila je izvrstan članak o proizvodima

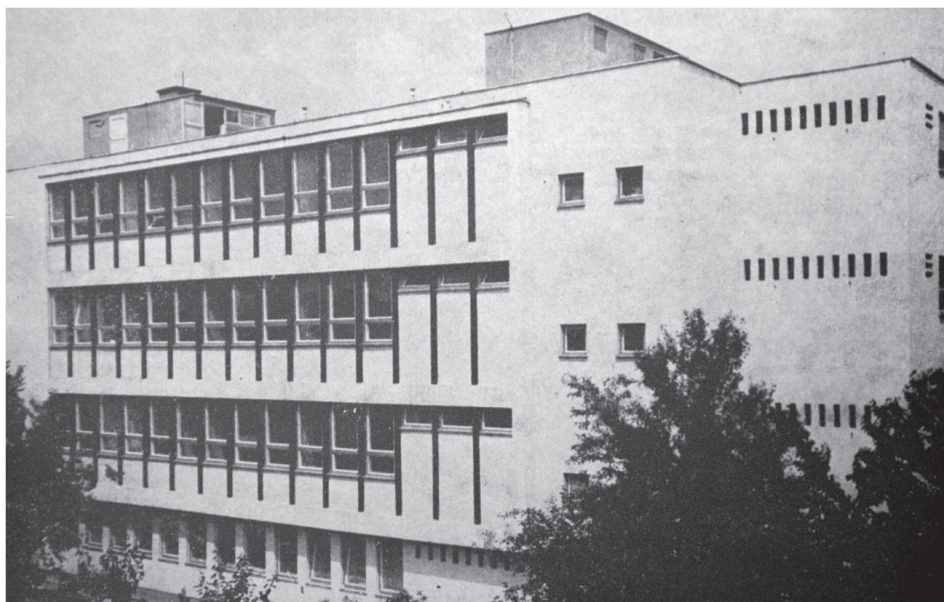
Imunološkog zavoda, pa tako i o radu na virusnim cjepivima (Mažuran, R.: *Drago Ikić – portrait of a renowned Croatian vaccinologist. Vision, mission, strategy and goals.* Periodicum biologorum, Vol. 114, No 2, 133-140, 2012.).

Istraživanja Drage Ikića omogućila su razvoj živih, atenuiranih virusnih cjepiva. Sredinom 40-ih godina prošlog stoljeća, zbog epidemija difterije i tifusa, Drago Ikić zainteresirao se za bakterijska cjepiva. U to je vrijeme već bilo rašireno cijepjenje živim cjepivima protiv boginja i bjesnoće, inaktiviranim cjepivima protiv kolere, tifusa i kuge, a pasivnu su zaštitu protiv difterije i tifusa pružali antitoksini. Kao član jugoslavenske Komisije za ispitivanje cjepiva protiv trbušnog tifusa u prvom dobro planiranom i kontroliranom terenskom ispitivanju Drago Ikić laboratorijskim je testovima potvrdio zaštitnu vrijednost inaktiviranog cjepiva protiv tifusa. Daljnje poboljšanje bakterijskih cjepiva vidio je u razvoju živih, oralnih cjepiva te atenuaciju patogena pretpostavlja inaktivaciji patogena toplinom. Krajem 1950-ih sve je zainteresiraniji za rad na virusnim cjepivima, a na tu promjenu interesa presudno je djelovalo otkriće da stanice viših organizama mogu rasti u laboratorijskim uvjetima stvarajući kulture koje su pogodne za rast mnogih patogena, uglavnom virusa. Stanične kulture pogodne za rast virusa jesu diploidne stanične kulture humanog ili animalnog porijekla. Jedna od najbolje karakteriziranih diploidnih staničnih kultura jest MRC-5, koju je otkrio i razvio J. P. Jacobs. Drago Ikić prepoznaje potencijal stanične kulture u razvoju novih virusnih cjepiva te na međunarodnom sastanku 1963. godine u Opatiji prezentira razvoj novih cjepiva protiv ospica i poliomijelitisa na toj i drugim diploidnim staničnim kulturama. Taj je sastanak bio prijeloman jer su mu nazočili najeminentniji svjetski istraživači staničnih kultura i cjepiva (L. Hayflick, H. Eagle, J. P. Jacobs, H. Koprowski, P. S. Moorhead, F. Perkins). Drago Ikić koristi se tom prigodom i započinje dugogodišnju i plodnu međunarodnu suradnju. Istraživanja provedena u Imunološkom zavodu u Zagrebu istaknula su probleme vezane uz propagaciju diploidnih stanica za proizvodnju virusnih cjepiva. To su transformacija stanica virusom, nazočnost onkogenih i neonkogenih virusa te drugih mikroorganizama poput mikoplazmi. Rad

koji 1969. godine izlazi u časopisu *Science* propisuje principe za selekciju diploidnih staničnih supstrata, a autori su mu vodeći svjetski eksperti S. A. Plotkin, H. Eagle, L. Hayflick, D. Ikić, H. Koprowski i F. Perkins (*Science* 165:1278-1282, 1969.).

Prvo cjepivo protiv poliomijelitisa koje je sadržavalo živ, ali atenuiran (oslabljen) virus razvio je virolog Hilary Koprowski, direktor *Wistar Instituta* (Philadelphia, SAD). Između 1958. i 1961. godine poduzeta su velika terenska ispitivanja, a jedno od njih, klinički i serološki strogo kontrolirano, proveo je Drago Ikić 1961. godine cijepivši 1.300.000 osoba. Zabilježena je serokonverzija preko 90% i nijedan postvakcinalni polio.

Pod vodstvom Drage Ikića u Imunološkom zavodu ubrzano su razvijena cjepiva i protiv drugih virusnih bolesti – ospica (morbila), zaušnjaka, rubele i rabijesa. Razvoj cjepiva, od ideje do odobrenja za stavljanje u uporabu, dugotrajan je proces koji započinje temeljnim istraživanjima. Zatim se uključuje proizvođač cjepiva, regulatorno tijelo koje podupire terenska ispitivanja i izdaje odobrenje za stavljanje cjepiva u uporabu te ustanova koja

Nova zgrada Imunološkog zavoda u Rockefellerovoj ulici 10

Ploče na ulazu u Imunološki zavod sa nazivima Međunarodnog referentnog centra za bakterijska cjepiva i Suradnog laboratorija za istraživački rad i uspostavljanje referentnih preparata i metoda Svjetske zdravstvene organizacije.

kontrolira kvalitetu proizvodnih procesa i cjepiva. Kada je započeo s proizvodnjom cjepiva protiv ospica cjepnim sojem Edmonston-Zagreb, poučen iskustvom u biološkoj standardizaciji i osiguranju kvalitete u novoosnovanom Imunološkom zavodu, Drago Ikić svladao je sve spomenute poteškoće. Izvorno, virus ospica potječe iz SAD-a (Edmonston-Musser soj), ali ga je Drago Ikić, pažljivim supkultiviranjem u diploidnoj staničnoj kulturi i purifikacijom «plakiranjem», učinio jedinstvenim. Cjepivo temeljeno na soju Edmonston-Zagreb istraživali su brojni istraživači, bila ga je prihvatila Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) u velikim cjepnim kampanjama pokrenutima radi eradicacije ospica i dugo je bilo globalno distribuirano preko agencije UN-a (*United Nations Children's Fund*, UNICEF). Poduzeto je nekoliko istraživanja radi usporedbe cjepiva Edmonston-Zagreb i drugih globalno upotrebljivanih cjepiva protiv ospica pri čemu je cjepivo Imunološkog zavoda uvijek dalo bolju serokonverziju. Nakon što je međunarodna komisija, koju je vodio Albert Sabin, na terenskim ispitivanjima utvrdila su-

periornost soja Edmonston-Zagreb pred ostalim ispitanim sojevima, licencu su kupili *Serum Institut of India* i *Swiss Serum and Vaccine Institute Bern* te u novije vrijeme *Gerencia General de Biologicos y Reactivos*.

Drugo virusno cjepivo zanimljive povijesti jest cjepivo protiv rubele (RA27/3), koje je razvijeno u Americi. Međutim, njegovu je prilagodbu na diploidnu staničnu kulturu ostvario Drago Ikić sa suradnicima te je to cjepivo bilo registrirano u bivšoj Jugoslaviji i u Francuskoj prije no u Americi s obzirom na činjenicu da su tamošnje regulatorne agencije preferirale primarnu staničnu kulturu kao proizvodni supstrat. Ipak, kasnije su humane diploidne stanice postale referentni standard u proizvodnji virusnih cjepiva.

Kao ravnatelj, Drago Ikić osnovao je znanstvenoistraživačku jedinicu Odjel za bazična istraživanja za područja transplantacijske i celularne imunologije i alergologije. Osim toga, u Zavodu se stvara Referalni centar

Drago Ikić drži predavanje na Međunarodnom simpoziju organiziranom od Imunološkog zavoda i Jugoslavenske (sada Hrvatske) akademije znanosti i umjetnosti

za celularnu imunodijagnostiku, za temeljna i primijenjena istraživanja s područja alergologije i imunologije te kliničke alergologije i imunologije. Nadalje, znanstvenici iz Imunološkog zavoda nastavnici su na sveučilištima u Zagrebu i Rijeci.

Ukratko, glavni su produkcijski i znanstveni uspjesi akademika Ikića sljedeći:

1. Karakterizacije humanih diploidnih stanica
2. Izrada postupka za nastanak virusnih cjepiva na humanim diploidnim stanicama
3. Stvaranje vlastitog soja virusnog cjepiva Edmonston-Zagreb, L-Zagreb
4. Biološka standardizacija bakterijskih cjepiva
5. Biološki referentni materijali
6. Humani leukocitni interferon.

Imunološki je zavod 1980. godine postao konstitutivni član Sveučilišta u Zagrebu. Već prije tog datuma dodiplomsku i poslijediplomsku nastavu iz imunologije, alergologije i vakcinologije obavljali su djelatnici Imunološkog zavoda na Medicinskom, Prirodoslovno-matematičkom i Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Osim toga eksperti Imunološkog zavoda obavljali su nastavu za specijalizante iz medicinske mikrobiologije, epidemiologije, ispitivanja lijekova i transfuziologije te na internacionalnim tečajevima pretežno u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom. Godine 1971. Svjetska zdravstvena organizacija imenovala je Imunološki zavod svojim *Suradnim laboratorijem za istraživački rad i uspostavljanje referentnih preparata i metoda za imunobiološke proizvode*. Imunološki zavod organizirao je jednomjesečne tečajeve za usavršavanje na području kontrole i standardizacije bakterijskih cjepiva. Polaznici su bili pretežno stipendisti Svjetske zdravstvene organizacije iz zemalja u razvoju (Afganistan, Austrija, Burma, DR Njemačka, Filipini, Gvineja, Indija, Indonezija, Irak, Jordan, Kuba, Meksiko, Pakistan, Poljska, Sudan, Šri Lanka, Tajland, Turska i UAR).

Eksperti iz Imunološkog zavoda sudjelovali su u Ekspertnoj skupini za biološku standardizaciju Svjetske zdravstvene organizacije (*WHO Panel for Biological Standardization*). U Imunološkom zavodu bili su organizirani Međuregionalni tečajevi za biološku standardizaciju Svjetske zdravstvene organizacije (*WHO Interregional Courses for Biological Standardisation*).

Svjetska zdravstvena organizacija osnovala je u Imunološkom zavodu dva referentna centra:

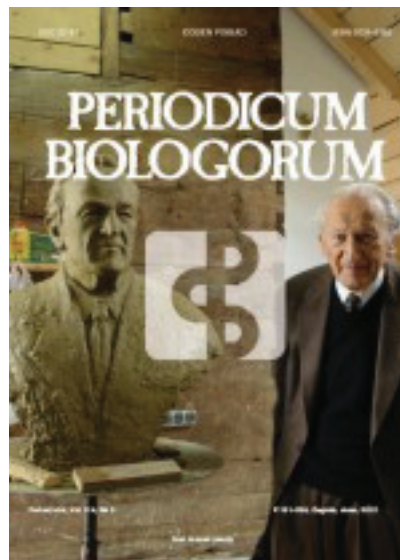
1. Svjetska zdravstvena organizacija – Međunarodni referentni centar za bakterijska cjepiva (*World Health Organization – International Reference Centre for Bacterial Vaccines*)
2. Svjetska zdravstvena organizacija – Suradni laboratorij za istraživački rad i uspostavljanje referentnih preparata i metoda (*World Health Organization – Collaborating Laboratory for Research and Reference Services*).

Drago Ikić predaje na međuregionalnom tečaju posvećenom imunobiološkoj standardizaciji

Spomenik Dragi Ikiću pred ulazom u novu zgradu Imunološkog zavoda u Rokefellerovoj ulici 10.

Naslovnica časopisa Periodicum biologorum vol. 114. No. 2. 2012. g. posvećenog 95. rođendanu Drage Ikića i vakcinologiji u Hrvatskoj

Godine 1973. Svjetska zdravstvena organizacija imenuje Imunološki zavod Kolaborativnim centrom za referentne preparate i istraživanje bakterijskih cjepiva i programe imunizacije.

Godine 1963. počinje izlaziti časopis *Radovi Imunološkog zavoda*. Objavljena su 22 broja.

Drago Ikić organizirao je u Imunološkom zavodu 18 međunarodnih sastanaka, najčešće u suradnji s Jugoslavenskom akademijom znanosti i umjetnosti (sada HAZU). To su:

1. Treći međunarodni sastanak o biološkoj standardizaciji, Opatija, 1957.
2. Međunarodni simpozij o imunologiji. Opatija, 1959.
3. Međunarodni simpozij o mikrobiološkoj standardizaciji. Opatija, 1960.
4. Simpozij o karakterizaciji i upotrebi humanih diploidnih stanica. Opatija, 1963.

5. Prvi sastanak Komiteta za kulture stanica. Zagreb, 1964.
6. Međunarodni simpozij JAZU o onkogenosti i virusnim vakcinama. Zagreb, 1968.
7. Međunarodni simpozij JAZU o akutnim respiratornim bolestima. Zagreb, 1968.
8. Međunarodni simpozij JAZU o velikim boginjama. Zagreb, 1969.
9. Međunarodni simpozij JAZU o humanim diploidnim stanicama. Zagreb, 1970.
10. Međunarodni simpozij JAZU o živom cjepivu protiv influence. Zagreb, 1971.
11. Međunarodni simpozij JAZU o bakterijskim vakcinama. Zagreb, 1971.
12. Simpozij o mješanim cjepivima. 7. međunarodni imunobiološki simpozij JAZU. Zagreb, 1972.
13. Simpozij o terenskim ispitivanjima cjepiva. 8. međunarodni imunobiološki simpozij JAZU. Zagreb, 1973.
14. Simpozij o kliničkoj primjeni interferona. 9. međunarodni imunobiološki simpozij JAZU. Zagreb, 1975.
15. Simpozij o stabilnosti i djelotvornosti cjepiva protiv ospica, poliomielitisa i hripavca. 10. međunarodni imunobiološki simpozij JAZU. Zagreb, 1976.
16. Sastanak međunarodne radne grupe za bakterijska cjepiva Svjetske zdravstvene organizacije. Zagreb, 1977.
17. Simpozij o priređivanju, standardizaciji i kliničkoj primjeni interferona. 11. međunarodni imunobiološki simpozij JAZU. Zagreb, 1977.
18. Simpozij o interferonu. 12. međunarodni imunobiološki simpozij JAZU. Zagreb, 1979.

Spomenuti međunarodni skupovi objavljeni su u 15 zbornika radova na engleskom jeziku.

Drago Ikić bio je član uredništva inozemnih znanstvenih publikacija. To su: *Progress in Immunobiological Standardization*. Karger, Basel/New York. 1964. – 1970.

Symposia Series on Immunobiological Standardization. Izdavač Karger, Basel/New York. 1967. – 1971.

Arzneimittelstandardisierung. Izdavač Deutsches Institut für Arzneimittelwesen und VVB Pharmaceutische Industrie; VEB Georg Thieme, Leipzig. 1961. – 1969.

Časopis: *Higijena, epidemiologija, mikrobiologija i imunologija*. Izdavač Institut epidemiologije i mikrobiologije u Pragu. Avicenum, Medicinska naklada, Prag. Od 1970.

Voprosy virusologii. Izdanje Medicina, Moskva. Od 1973.

Akademik D. Ikić bio je urednik i član uredničkog odbora znanstvenih publikacija u zemlji. To su *Radovi imunološkog zavoda*, Izdavač Imunološki zavod u Zagrebu. U razdoblju 1963. – 1979. godine objavljeno je ukupno 10 knjiga. Potom *Mikrobiologija. Acta biologica Jugoslavica*. Serija B. Unija bioloških naučnih društava, Beograd. Od 1964. godine član je uredničkog odbora. Nadalje, *Savjetovanje o kliničkim ispitivanjima humanog leukocitnog interferona JAZU*, 1974. Objavljena knjiga.

Drago Ikić organizirao je međuregionalne tečajeve iz imunobiološke standardizacije Svjetske zdravstvene organizacije i rukovodio njima. To su:

- *Prvi interregionalni kurs iz imunobiološke standardizacije* Svjetske zdravstvene organizacije održan u Imunološkom zavodu 1967. godine
- *Drugi interregionalni kurs iz imunobiološke standardizacije* Svjetske zdravstvene organizacije održan u Imunološkom zavodu 1968. godine
- *Četvrti interregionalni kurs iz imunobiološke standardizacije* Svjetske zdravstvene organizacije održan također u Imunološkom zavodu 1973. godine
- *Peti interregionalni kurs iz imunobiološke standardizacije* Svjetske zdravstvene organizacije ponovo u Imunobiološkom zavodu 1976. godine te
- *Sastanak međunarodne radne grupe za bakterijska cjepiva* Svjetske zdravstvene organizacije 1977. godine.

U Imunološkom zavodu obavljala su se temeljna znanstvena istraživanja. Drago Ikić i još dva znanstvenika iz Imunološkog zavoda redoviti su članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Drago Ikić bio je član više međunarodnih znanstvenih tijela. Član je grupe eksperata za biološku standardizaciju Svjetske zdravstvene organizacije. Izabran je 1957. godine, a ponovno je izabran 1962., 1972. i 1977. godine. Član je Izvršnog vijeća Stalne sekcije za mikrobiološku standardizaciju Međunarodnog udruženja mikrobioloških društava. Izabran je 1959. godine, a ponovno je izabran 1963. i 1967. godine. U izbornom periodu 1959. godine obnašao je dužnost zamjenika generalnog tajnika toga tijela. Od 1961. do 1981. godine član je *The Royal Society of Medicine*. Od 1964. godine doživotni je član Njujorške akademije znanosti. Potom, od 1966. godine član je Američkog udruženja za unaprjeđenje znanosti; u razdoblju 1971. – 1982. godine rukovodilac je i glavni istraživač Suradnog laboratorija za istraživački rad i uspostavljanje referentnih preparata i metoda Svjetske zdravstvene organizacije u Imunološkom zavodu; 1973. – 1982. godine rukovodilac je Međunarodnog referentnog centra za bakterijska cjepiva Svjetske zdravstvene organizacije osnovanog u Imunološkom zavodu; 1974. godine izabran je za počasnog člana Svesaveznog naučnog društva mikrobiologa i epidemiologa *I. I. Mečnikov* u SSSR-u.

Objavio je 296 znanstvenih i stručnih radova iz područja imunologije, virusnih i bakterijskih cjepiva te interferona. Dobitnik je Nagrade Savjeta za narodno zdravlje SR Hrvatske 1961. godine, potom Republičke nagrade *Ruđer Bošković* 1972. te Državne nagrade za životno djelo 1980. godine. Predsjednik Republike Hrvatske 2012. godine odlikovao ga je ordenom *Red Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića* za izvanredan doprinos znanosti.

Na temelju gore spomenutih podataka vidljivo je da je na vrhuncu svoje aktivnosti Imunološki zavod bio međunarodno priznata i ugledna proizvodna, znanstvena i nastavna ustanova.

Dana 20. studenoga 2012. obilježena je 120. obljetnica osnutka Imunološkog zavoda. Tom prigodom akademiku Dragi Ikiću odana je počast otkrivanjem njegove biste pred ulazom u zgradu uprave Imunološkog zavoda u Rockefellerovoj ulici 10 u Zagrebu.

Drago Ikić aktivno je sudjelovao u radu naše Akademije sve do veljače 2014. godine. Preminuo je u 98. godini života 19. studenoga 2014.

Djelo akademika Drage Ikića ostaje. U ime naše Akademije, njegovih učenika, prijatelja i suradnika i u ime svih koji su imali ili će imate koristi od njegova djela, neka mu je slava i hvala!

Literatura

Od «Kraljevskog zemaljskog zavoda za proizvodjanje cjepiva proti boginjam» Zagreb 1893-1993., Izdavač Imunološki zavod, Zagreb, 1993.

Mala knjiga o velikom nasljeđu hrvatske preventivne medicine. Zagreb, 1993.

Mažuran, R.: Drago Ikić – portrait of a renowned Croatian vaccinologist. Vision, mission, strategy and goals. Periodicum biologorum, Vol.114, No 2, 133-140, 2012.

Akademik Drago Ikić, Članovi Akademije, Meni osobnih stranica, Biografija:
http://info.hazu.hr/hr//clanovi_akademije/osobne_stranice/drago_ikic i
http://info.hazu.hr/hr//clanovi_akademije/osobne_stranice/drago_ikic-biografija.

Zahvala

Obitelji akademika Drage Ikića, prof. dr. Renati Mažuran, prof. dr. Sabini Rabatić i akademiku Vlatku Silobrčiću zahvaljujem na pomoći pri pisanju ovog rukopisa.

POPIS OBJAVLJENIH RADOVA
AKADEMIKA DRAGE IKIĆA

1. Ikić D.: Dokazivanje klica grupe Salmonella u površinskim i kanalskim vodama s pomoću bakteriografa, Higijena i tehnika, 1-3,39-47, 1948.
2. Ikić D.: Patogena uloga i biokemijska svojstva Proteusa, Higijena i tehnika. 7-12, 39-47, 1948.
3. Ikić D, Kliconoša-njegovo značenje u epidemiologiji trbušnog tifusa i njegovo otkrivanje, Higijena i tehnika,1-12, 1-11, 1949.
4. Ikić D.: Tipiziranje S. typhi pomoću bakteriografa i njegov epidemiološki značaj, Higijena, 1-3,1-8, 1949.
5. Ikić D.: Principi na kojima se izgrađuje naša zdravstvena služba, Publikacija Odjela za zdravstveno prosvjećivanje Ministarstva narodnog zdravlja, 3-14, Zagreb, 1949.
6. Ikić D. Važnost poznavanja grupe koliformnih bakterija, Liječnički vjesnik, 3,1-7,1950.
7. Ikić D.: Neki podaci o zdravstvenom stanju NR Hrvatske, Higijena 1-2, 114-124, 1951.
8. Ikić D.: Kretanje općeg pomora u NR Hrvatskoj, Liječnički vjesnik, 8-9, 189-193, 1951.
9. Ikić D.: Međunarodni biološki standardi imunoloških supstancija, Higijena , 4-5, 299-306,1953.
10. Ikić D.: Poglavlje o B. Coli, proteusu i bakteriofagima, Priručnik mikrobioloških metoda za dijagnostiku najvažnijih zaraznih bolesti, 241-243, 259-261, 270-272, Medicinska knjiga, 1953.
11. Ikić D.: O ispitivanju vrijednosti seruma i vakcina, Narodno zdravlje. 5, 157-162, 1953.
12. Ikić D.: Sadašnje stanje aktivne imunizacije u profilaksi nekih zaraznih bolesti, Liječnički vjesnik, 11-12, 647-658, 1954.
13. Ikić D.: Standardization of Tetanus Prophylactics, Comptes-rendus, Premiere Rencontre Europeenne de Standardization Biologique, Lyon, 1955.
14. Ikić D.: Standardization of diphteria prophylactis, Comptes-rendus, Premiere Recontre Europeenne de Standardization Biologique, Lyon, 1955.
15. Ikić D.: Cjepivo protiv hripavca pripravljeno raznim metodama-ispitivanja na miševima. Acta Medica Jugoslavica, 1, 45-52, 1955.
16. Ikić D., Benković J.: Naša ispitivanja vrijednosti raznih tipova cjepiva protiv trbušnog tifusa, Acta Medica Jugoslavica, 1, 37-44, 1955.

17. Ikić D.: Međusobni utjecaj na visinu imuniteta pojedinih antigena u miješanim cjepivima, Disertacija za stupanj doktora nauka, Zagreb, 1956.
18. Ikić D.: O sadašnjem stanju profilakse tetanusa, Liječnički Vjesnik, 3-4, 117-123, 1956.
19. Ikić D.: Ima li posebnih prednosti cjepivo protiv tetanusa tipa P T A P - Laboratorijska ispitivanja, Higijena. VII, 187-192, 1956.
20. Ikić D.: Laboratorijska ispitivanja raznih serija naših cjepiva protiv difterije tipa A P T i P T A P pripremljenih u Jugoslaviji, Higijena, VII, 263-269.
21. Ikić D.: The active mouse-protection test without mucin as a method for the potency test of typhoid vaccines, Atti del 2 Congresso Internazionale de Standardizzazione Immunomicrobiologica, Roma, 421-427, 1956.
22. Ikić D.: Problems of Standardization and Control of Typhoid fever Vaccines, Atti del 2 Congresso Internazionale de Standardizzazione Immunomicrobiologica, Roma, 311-327, 1956.
23. Cvjetanović B., H. Emili, D. Ikić, A. Merdžo, F. Mihaljević, A. Nevidal, J. Rucker, P. Tomašić: Field and Laboratory Studies with Typhoid Vaccines, Bull Wld Hlth Org. 16, 897-910, 1957.
24. Ikić D.: Further Research on the Mouse-Protection Test without Mucin as a Method for the Investigation of Typhoid Vaccines, Proceedings, Third International Meeting of Biological Standardization, Opatija, 459-461, 1957.
25. Ikić D.: Standardization of Combined Antigens, Proceedings, Third International Meeting of Biological Standardization, Opatija, 279-286, 1957.
26. Ikić D.: Amount of A.U. in Humans one Year after Vaccination with two Antitetanus Preparations of Different Potency, Proceedings, Third International Meeting of Biological Standardization, Opatija, 429-431, 1957.
27. Ikić D.: O čemu zavisi uspješna aktivna profilaksa difterije, Higijena, 1, 77-80, 1957.
28. Ikić D.: Laboratorijsko ispitivanje alkoholnog i fenolnog cjepiva protiv trbušnog tifusa upotrebljenog na terenskom ispitivanju u Osijeku, Vrijednost cjepiva protiv trbušnog tifusa, Komisija za ispitivanje cjepiva protiv trbušnog tifusa, Zagreb, 73-80, 1957.
29. Ikić D.: Notes on Requirements for Biological Substances in Yugoslavia, Study group on Recommended Requirements for Biological Substances, WHO/BS/IR/26, 1-11, 1957.

30. Ikić D.: Notes sur L'examen en laboratoire du vaccin antityphoïdique, WHO/BS/291, 9-11, 1957.
31. Ikić D.: Laboratory Testing of Typhoid Vaccines, Study Group on Recommended. Requirements for Biological Substances, WHO/BS/IR/24, 1-7, 1957.
32. Ikić D.: Laboratory Testing of Combined Diphtheria-Tetanus-Pertussis Preparations. *Experientia*, 1,21, 1-4, 1958.
33. Ikić D.: The Dose-Response Regression Lines of Pertussis Vaccines with and without Aluminium Phosphate, *Experientia*, 1,14, 1-4, 1958.
34. Ikić D.: Post-Inoculation Reactions Caused by Tetanus P T A P Prophylactic with and without Addition of Typhoid and Paratyphoid Germs, *Acta Medica Iugoslavica*, 1-2, 103-110, 1958.
35. Ikić D. Amount of A.U. in Subjects Vaccinated with P T A P Tetanus Prophylactic, *Acta Medica Iugoslavica*, 1-2, 179-185,1958.
36. Ikić D.: General Observations on the Production Control of Sera, Proceedings, Fourth International Congress for Biological Standardization, Brussels, 173-178, 1958.
37. Ikić D.: The Immunizing Potency of Alcohol-Killed and Alcohol-Preserved Typhoid Vaccine (Felix) after Storage for 15 Years, *Buli Res Counc of Israel*. 7E, 67-69, 1958.
38. Ikić D., K. Blečić, K. Pansini, L. Kon: Reactions after Combined Inoculation against Poliomyelitis, Diphtheria, Tetanus and Pertussis (1st and 2nd Doses), Fifth International Congress for Biological Standardization, Jerusalem, 1959.
39. Ikić D.: The Dose Response Regression Lines of Alcoholized and Phenolized Typhoid Vaccines, Proceeding, International Symposium on Immunology, Opatija, 173-179, 1959.
40. Ikić D.: On the Composition of a Combined Poliomyelitis, Diphtheria, Tetanus, Pertussis Vaccine, Proceedings International Symposium on Immunology, Opatija, 431-436, 1959.
41. Ikić D.: The Present State and Problems of Microbiological Standardization. Proceedings, 6th International Congress of Microbiological Standardization, Wiesbaden, 459-467, 1960.

42. Ikić D.: Immunity in Humans and Guinea-Pigs Vaccinated with Different Doses of Tetanus Vaccine. Proceedings, International Symposium on Microbiological Standardization, Opatija, 415-422, 1960.
43. Ikić D.: The Role of Bacterial Mass (Number of Germs) in the Control of Vaccines prepared from Killed Germs (Typhoid Vaccine, Pertussis Vaccine), Proceedings, International Symposium on Microbiological Standardization, Opatija, 411-413, 1960.
44. Ikić D.: Immunity in Humans and Guinea-Pigs Vaccinated with Different Doses of Diphtheria Vaccine, Proceedings, International Symposium in Microbiological Standardization, Opatija, 423-427, 1960.
45. Ikić D.: Problems of Microbiological Standardization - Problemes de standardization microbiologique, Proceedings, International Symposium on Microbiological Standardization, Opatija, 7-42, 1960.
46. Ikić D. Stanje specifične profilakse u FNRJ, Simposium o preventivnim problemima značajnim za odbranu zemlje, Beograd, 217-229, 1960.
47. Ikić D.: Die Dynamik der Bildung von antitoxischen Einheiten nach erster Dosis der Tetanus-Impfstoffes, Zeitschrift für die gesamte Hygiene and ihre Grenzgebiete, 3, 230-236, 1961.
48. Ikić D.: Aktivni test na miševima kao metoda za ispitivanje vrijednosti cjepiva protiv trbušnog tifusa (završno saopćenje), Habilitaciona radnja, Zagreb, 1962.
49. Cvjetanović B., H. Emili, D. Ikić, A. Merdžo, F. Mihaljević, A. Nevidal, J. Rucker, P. Tomašić: Yugoslav Typhoid Commission, A Controlled Field Trial of the Effectiveness of Phenol and Alcohol Typhoid Vaccines, Final Reports. Bull. Wld Hlth Org., 26, 357-369, 1962.
50. Ikić D.: Količina AJ u serumu osoba kao rezultat kombinirane pasivne i aktivne profilakse tetanusa, Radovi Imun. zavoda, 1, 19-28, 1963.
51. Ikić D.: Količina AJ u serumu osoba kao rezultat pasivne profilakse tetanusa serumima različite koncentracije. Radovi Imun. zavoda, 1, 10-18, 1963.
52. Ikić D.: Količina AJ u serumu osoba nakon docjepljivanja protiv tetanusa različitim tipovima cjepiva, Radovi Imun. zavoda, 1, 29-38, 1963.
53. Ikić D.: Biološki standardi imunoloških supstancija, Radovi Imun. zavoda, 1, 3-9, 1963.

54. Ikić D., B. Jančikić, V. Lulić, D. Čuk, M. Juzbašić, T. Manhalter, A. Sindik: Preliminary Report on Vaccination in Croatia Against Poliomyelitis with Type 1 (Chat) and Type 3 (W-Fox) Attenuated Polioviruses of Koprowski. Laboratory and Epidemiological Data, *Bull Wld Hlth Org*, 28, 217-223, 1963.
55. Ikić D., D. Čuk, B. Mravunac, B. Jančikić: Results of Vaccination with new Type 2 Live, Oral Poliovaccine Koprowski (W-2), *Proc. Symp. The Characterization And Uses of Human Diploid Cell Strains*, Opatija, 533-536, 1963.
56. Ikić D., D. Čuk, B. Mravunac, B. Jančikić: Results of Vaccination with new Type 3 Live, Oral Poliovaccine (WM-3), *Proc. Symp. The Characterization and Uses of Human Diploid Cell Strains*, Opatija, 537-539, 1963.
57. Ikić D., B. Jančikić, A. Hrabar: Epidemiological Data on Efficacy of Live, Oral Poliovaccine Koprowski, *Proc. Symp. The Characterization and Uses of Human Diploid Cell Strains*, Opatija, 541-544, 1963.
58. Ikić D., V. Lulić: Influence of MgC12 on the Stability of Poliovaccine, *Proc. Symp. The Characterization and Uses of Human Diploid Cell Strains*, Opatija, 545-547, 1963.
59. Ikić D.: Speculation on Tissue Culture Systems Coming into Consideration for the Preparation of Viral Vaccines (What do we risk by using HDCS), *Proc Symp The Characterization and Uses of Human Diploid Cell Strains*, Opatija, 357-361, 1963.
60. Ikić D., V. Lulić, M. Juzbašić, V. Turner: Preparation and Control of Polio-Vaccine Live, Oral in HDCS System (Wi-38) *Proc. Symp. The Characterization and Uses of Human Diploid Cell Strains*, Opatija, 363-371, 1963.
61. Ikić D., V. Lulić, M. Juzbašić: Preparation of other Viral Vaccines in Human Diploid Cell Strains, *Proc Symp The Characterization and Uses of Human Diploid Cell Strains*, Opatija, 373-378, 1963.
62. Ikić D., B. Jančikić, M. Branica, T. Manhalter: Postvaccinal Reactions after Application of Poliovaccine Live, Oral, Prepared in Human Diploid Cell Strains Wi-38, *Proc. Symp. The Characterization and Uses of Human Diploid Cell Strains*, Opatija, 405-414, 1963.
63. Ikić D., T. Manhalter, B. Mravunac: Testing of Measles-Virus Vaccine, *Proc. Symp. The Characterization and Uses of Human Diploid Cell Strains*, Opatija, 615-621, 1963.

64. Ikić D., B. Jančikić, V. Lulić, D. Čuk, M. Juzbašić, T. Manhalter, A. Sindik: Konačni izvještaj o masovnom cjepljenju protiv poliomyelitisa živom, oralnom vakcinom Koprowski u Hrvatskoj, *Lijekovi*, 2-3, 56-65, 1964.
65. Ikić D.: Our Experience with Live, Oral Poliomyelitis Vaccine Koprowski Type 1,2 and 3, *Proc 10th Europ. Symp. Poliomyelitis and Allied Diseases, Warsaw, 196-199, 1964.*
66. Ikić D., N. Pasini, M. Jung, T. Manhalter, M. Matjačić, M. Hečimović: Prvi izvještaj o primjeni živog cjepiva protiv influence kod nas, laboratorijski i epidemiološki podaci. *Lijekovi*, 2-3, 66-78, 1964.
67. Ikić D.: Some Information on HDCS as a New System for the Production of Live Poliomyelitis Vaccine, *Proc 10th Europ. Symp. Poliomyelitis and Allied Diseases, Warsaw, 488-491, 1964.*
68. Ikić D., B. Mravunac, T. Manhalter, M. Hečimović, A. Miletić: Dosadašnji rezultati ispitivanja neškodljivosti i zaštitne vrijednosti žive atenuirane vakcine protiv morbila uz istovremenu primjenu gamaglobulina, *Lijekovi*, 2-3, 79-94.
69. Ikić D.: Podaci o Imunološkom zavodu, Prošlost i sadašnjost. *Lijekovi*, 2-3, 47-52, 1964.
70. Ikić D.: Razvijanje istraživačkog rada na području imunologije osnovni je zadatak Imunološkog zavoda. *Lijekovi*, 2-3, 52-56, 1964.
71. Ikić D.: Field Trial of Typhoid Fever Vaccine and minimum Requirements, *Radovi Imun. Zavoda*, 3-4, 27-29, 1965.
72. Ikić D.: Laboratorijsko ispitivanje cjepiva protiv trbušnog tifusa aktivnim zaštitnim testom na miševima, Utjecaj intervala između prve i druge doze cjepiva te intervala između imunizacije i infekcije virulentnim klicama na rezultate ispitivanja, *Radovi Imun. zavoda*, 3-4, 97-103, 1965.
73. Ikić D.: Laboratorijsko ispitivanje cjepiva protiv trbušnog tifusa aktivnim zaštitnim testom na miševima, Količina klica za imunizaciju, jačina doze za infekciju, način cjepljenja i infekcije, *Radovi Imun. zavoda*, 3-4, 105-109, 1965.
74. Ikić D.: Laboratorijsko ispitivanje cjepiva protiv trbušnog tifusa aktivnim zaštitnim testom na miševima, Utjecaj infekcije virulentnim klicama suspendiranim u mucinu na rezultate aktivnog zaštitnog testa na mišu, *Radovi Imun. zavoda*, 3-4, 111-113, 1965.

75. Ikić D.: Laboratorijsko ispitivanje cjepiva protiv trbušnog tifusa aktivnim zaštitnim testom na miševima, Aktivni zaštitni test na mišu, Infekcija virulentnim klicama suspendiranim u fiziološkoj otopini, Radovi Imun. zavoda, 3-4, 115-119, 1965.
76. Ikić D.: Laboratorijska ispitivanja cjepiva protiv trbušnog tifusa, Zamorci kao eksperimentalne životinje, Radovi Imun. zavoda, 3-4, 121-123, 1965.
77. Ikić D.: Konačni rezultati laboratorijskih ispitivanja fenolne i alkoholne vakcine upotrebljene u terenskim ispitivanjima u Osijeku, Radovi Imun. zavoda, 3-4, 125-132, 1965.
78. Ikić D.: Ten Years of Field Trials and Laboratory Examinations of Vaccine against Typhoid Fever, Proc 9th Int. Congr. P S M S Int. Ass. Microbiol. Soc. Lisabon, Progr. Immunobiol. Standard Karger, Basel, New York, 2, 175-182, 1965.
79. Ikić D.: Comments on Minimum Requirements for Pertussis Vaccine, WHO Working Paper 1963, Radovi Imun. Zavoda, 3-4, 9-14, 1965.
80. Ikić D.: Comments on Requirements for Tetanus and Diphtheria Toxoids, WHO Working Paper 1964, Radovi Imun. zavoda, 3-4, 15-19, 1965.
81. Ikić D.: Survey on Application of International Minimum Requirements and Use of International Biological Standards, WHO Working Paper 1062, Radovi Imun. Zavoda 3-4, 24-26, 1965.
82. Ikić D.: Possibility of Establishing Reference Preparations for HDSC Wi-38. Radovi Imun. zavoda, 3-4, 31-32, 1965.
83. Ikić D.: Recent Information on Poliomyelitis vaccine, Live, Oral, Prepared in Human Diploid Cell Strain System, Proc. 9th Int. Congr. P S M S Int. Ass. Microbiol. Soc. Lisbon 1964, Progr. Immunobiol Standard Karger, Basel, New York, 2, 305-310, 1965.
84. Ikić D.: Symposium on the Characterization and Uses of Human Diploid Cell Strains, Proc 9th Int Congr P S M S Int. Ass. Microbiol. Soc. Lisbon 1964, Progr. Immunobiol. Standard, Karger, Basel, New York, 356-360, 1965.
85. Ikić D., M. Jung, T. Manhalter, M. Matjašić, M. Hećimović, A. Hrabar, E. Egri-Hećimović, N. Pasini, M. Mozetić, V. Kovačić, K. Blečić, M. Branica: Ispitivanje zaštitnog djelovanja živog cjepiva protiv influence u SR Hrvatskoj i Sloveniji za vrijeme epidemije influence 1964, Radovi Imun. zavoda, 5-6, 177-194, 1965.

86. Ikić D.: Razvitak i perspektive Imunološkog zavoda, Radovi Imunološkog zavoda Zagreb III,IV 3-9, 1965.
87. Ikić D., B. Jančikić, M. Branica, T. Manhalter: Neškodljivost humanih diploidnih stanica za čovjeka, kontrolirano ispitivanje simptoma nakon primjene žive atenuirane polio vakcine WM-3 priređene na soju humanih diploidnih stanica Wi-38, Radovi Imun. zavoda, 5-6, 155-166, 1966.
88. Jung M., D. Ikić, Z. Salicky, M. Mozetić, C. Čuk, T. Manhalter, V. Drnovšek: Laboratorijska i klinička opozovanja pri otročkim cepljenih z diploidno polio vakcino, Zdrav. Vestnik, 35, 160-168, 1966.
89. Ikić D., B. Mravunac, T. Manhalter, M. Hečimović, P. Miletić: Report on Vaccination with further Attenuated Measles Vaccine Schwarz strain in Croatia, Radovi Imun. zavoda, 5-6, 147-154, 1966.
90. Ikić D.: Poliovaccines Prepared in Human Diploid Cells, Conference on Vaccines against Viral and Rickettsial Diseases of Man, Pan Amer Hlth Org and WHO, Scient. Publ. No 147, 185-189, 1967.
91. Ikić D, Rad Imunološkog zavoda u Zagrebu na ispitivanju i masovnom priređivanju vakcine protiv morbila, Pharmaca, 5, 353-356, 1967.
92. Ikić D.: Vakcine, Jug. Farmakopeja III izdanje, 1967.
93. Ikić D.: Serumi, Jug. Farmakopeja III izdanje, 1967.
94. Ikić D.: Imunoterapija i imunoprofilaksa, U Knjizi: Karakašević i suradnici, Mikrobiologija i parazitologija, Med. knjiga Beograd/Zagreb, 1967.
95. Ikić D., Jančikić B., M. Branica, T. Manhalter: A Controlled Study of Symptoms Occuring After Administration of WM-3 Living Attenuated Poliovirus Vaccine Prepared in the WI-38 Human Diploid Cell Strain, 4th Session of Cell Culture Committee, Ed PS MS IAMS London, 52-62, 1967.
96. Kohler-Kubelka N, T. Manhalter, Lj. Higy Mandić, B. Mravunac, D. Ikić: Laboratorijska i terenska ispitivanja cjepiva diphteria, tetanus, pertussis pro adultis, Radovi Imun. zavoda, 7, 29-34, 1968.
97. Ikić D.: Measles Vaccines in WI-38, Committee on Cell Culture, ED IAMS, PS MS, Philadelphia, 24-29, 1968.
98. Jančikić B., D. Čuk, D. Ikić: Poliovakcinacija tipom 1 djece u prvim danima života i prevencija poliomielitisa, Radovi Imun. zavoda, 7, 3-12, 1968.
99. Passini N., M. Juzbašić, E. Egri-Hečimović, N. Rajner, D. Ikić: Prisustvo nepoželjnih popratnih virusa kao novi faktor u kontroli i proizvodnji žive

- vaccine protiv influence uz osvrt na dosadašnje rezultate primjene ovog cje-
piva kod nas, Radovi Imun. zavoda, 7, 55-61, 1968.
100. Ikić D., B. Jančikić, M. Branica, T. Manhalter: The Safety of Human Diploid Cell Strains for Man Amer. J. Epid, 87, 411-418, 1968.
 101. Ikić D.: Vaccines produced in Diploid Cell Lines, Cell Culture for Virus Vaccine Production, Nat. Cancer Inst. Monograph No 29, 485-493, 1968.
 102. Ikić D.: Clinical Evaluation of Virus Vaccines Prepared in Human Diploid cell in in Yugoslavia, Round Table Conference on Human Diploid Cell Lines, Lyon, 139-155, 1968
 103. Ikić D. and M. Juzbašić: Dalje atenuirani virus morbila Edmonston-Zagreb, Rad, Izdanje JAZU, 1968.
 104. Ikić D.: Further Studies on Measles Vaccines Prepared in Wi-38, 5th Session of Cell Culture Committee, ED PS MS IAMS Philadelphia, 24-28, 1968.
 105. Ikić D.: Edmonston-Zagreb Measles Virus Further Attenuated in HDC Wi-38 5th Session of Cell Culture Committee, Ed PS MS Philadelphia, 29-33, 1968.
 106. Ikić D: HDC Wi-38 as a New Substrate for Virus Vaccine Production. 5th Session of Cell Culture Committee, Ed IAMS PS MS Philadelphia, 21-24, 1968.
 107. Ikić D.: Experience with HDC Wi-38 as a New Substrate for Virus Vaccine Production, Proc. Symp. Oncogenicity of Virus Vaccines, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 101-105, 1968.
 108. Ikić D., M. Juzbašić, D. Čuk, M. Beck, M. Hečimović, Edmonston-Zagreb, Measles Virus Further Attenuated in HDC Wi-38. Proc. Symp. Oncogenicity of Virus Vaccines, Zagreb, 109-114, 1968.
 109. Ikić D., V. Lulić, I. Dedić, R. Asaj: Preparation of Live Measles Vaccines, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 115-120, 1968.
 110. Ikić D., R. Weisz-Maleček, M. Juzbašić, T. Manhalter: Preparation of Live Smallpox Vaccine in HDC Wi-38, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 129-134, 1968.
 111. Ikić D.: Preparation of Live Smallpox Vaccine in HDC Wi-38, Minutes of the 5th Meeting of the Committee on Cell Cultures, IAMS PSMS Philadelphia, 34-39, 1968.

112. Ikić D.: Imunitet, Medicinska Enciklopedija, JLZ 394-404, 1968.
113. Ikić D.: On the Importance of the Symposium on Oncogenicity of Virus Vaccines and the Results Expected by Science, Proc. Symp. Oncogenicity of Virus Vaccines, Yug. Acad. Sci. Arts Zagreb, 15-17, 1968.
114. Ikić D., M. Jung, T. Manhalter, M. Matjašić, A. Hrabar, M. Hečimović, N. Pasini, M. Mozetić, N. Delimar: Study of the Protective Effect of Live Influenza Vaccine 1964-68. Proc. Symp. on Acute Respiratory Diseases, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 405-415, 1969.
115. Ikić D., N. Pasini, N. Rajner, B. Jančikić, M. Juzbašić, A. Hečimović: Attenuation of A2 (Hong Kong) Variant of Influenza Virus, Proc. Symp. on Acute Respiratory Diseases, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 417-420, 1969.
116. Ikić D., N. Pasini, A. Hrabar, M. Matjašić, T. Manhalter, N. Rajner, A. Delimar: Experience with Live Influenza Vaccine in 1969, Proc. Symp. on Acute Respiratory Diseases, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 421-430, 1969.
117. Ikić D.: Our Experiences with Live Influenza Vaccine Prepared from Attenuated A Hong Kong 68 Strain, Bul. Wld Hlth Org 61, 608-609, 1969.
118. Ikić D.: Experience with Live Influenza Vaccine. Proc. 3rd Int. Symp. on Medical and Applied Virology, Viruses Affecting Man and Animals, Fort Lauderdale, 339-351, 1969.
119. Plotkin S. A., H. Eagle, L. Hayflick, D. Ikić, H. Koprowski, F. Perkins: Serially Animal Cells for Preparation of Viral Vaccines, Science 16, 1278-1282, 1969.
120. Ikić D.: WI-38 Grown Rubella Vaccine, Minutes 6th Meet Cell Culture Committee, IAMS PSMS, Albert Einstein College of Medicine, Bronx, New York, 79-80, 1969.
121. Ikić D., R. Weisz Maleček, M. Hečimović, N. Rasuhin-Vekić, N. Delimar: Characteristics of Berne-Zagreb Vaccinal Strain, Proc. Symp. on Smallpox. Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 81-90, 1969.
122. Ikić D.: On the Significance of the Symposium on Smallpox and the Results Expected by Science, Proc. Symp. on Smallpox, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 17-19, 1969.
123. Ikić D., Lj. Higy-Mandić, B. Jančikić, N. Rasuhin-Vekić, B. Mravunac: Simultaneous Administration of Smallpox, Diphtheria, Tetanus and Pertussis Vaccines, Proc. Symp. On Smallpox, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb 91-97, 1969.

124. Ikić D., R. Weisz-Maleček, M. Juzbašić, T. Manhalter, N. Delimar: Human Diploid Cell-Grown Smallpox Vaccine, Proc. Symp. on Smallpox, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb 143-151, 1969.
125. Ikić D., R. Weisz-Maleček, M. Juzbašić, T. Manhalter, N. Delimar: WI-38 Grown Smallpox Vaccine, Proc. Symp. on Smallpox, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 143-151, 1969.
126. Beale A.J., S. Biberi-Moroceanu, L.R. Boulger, P.N. Burgasov, W. Charles Cockburn, A. De Barbieri, I. Domok, M. Gregg, F. Horodniceanu, D. Ikić, M. Kantoch, J. Kostrzewski, E.H Lennette, D.I Magrath, L. Melnick, F.T. Perkins, A.B. Sabin, R. Sohier, I. Tagaya, V. Vonka, M.K. Vorošilova: Evidence on the Safety and Efficacy of Live Poliomyelitis Vaccine Currently in Use, with Special Reference to Type 3 Poliovirus, WHO Meet on Problems Related to the Use of Vaccine Strains of Poliomyelitis Virus Belonging to Type 3, Geneva Buli WHO, 40, 925-945, 1969.
127. Beale A.J., S. Biberi-Moroceanu, L.R. Boulger, P.N. Burgasov, W. Charles Cockburn, A. De Barbieri, I. Domok, M. Gregg, F. Horodniceanu, D. Ikić, M. Kantoch, J. Kostrzewski, E.H. Lennete, D.I. Magrath, J.L. Melnick, F.T. Perkins, A.B. Sabin, R. Sohier, I. Tagaya, V. Vonka, M.K. Vorošilov: USOL-D bac / Type 3 Poliovirus Vaccine Studies, WHO meet on Problems Related to the Use of Vaccine Strains of Poliomyelitis Virus Belonging to Type 3, Geneva, Buli WHO 40, 295-300, 1969.
128. Ikić D.: On the Significance of the Symposium on Acute Respiratory Diseases and the Results Expected Proc Symp on Acute Respiratory Diseases, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 243-245, 1969.
129. Ikić D.: On the Significance on the Symposium on Human Diploid Cells and the Results Expected, Proc. Symp. on Human Diploid Cells, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 17-20, 1970.
130. Hayflick L, D. Ikić, J.P. Jacobs, M. Juzbašić, F.T. Perkins, R. Weisz-Maleček: Suggested Criteria for the Future Acceptability of a Diploid Cell Population as a Substrate for Virus Vaccine Production, Proc. Symp. on Human Diploid Cells, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 205-211, 1970.
131. Hayflick L, D. Ikić, J.P. Jacobs, M. Juzbašić, F.T. Perkins, R. Weisz-Maleček: Suggested Methods for the Management and Testing of a Diploid Cell Culture used for Virus Vaccine Production, Proc. Symp. on Human Diploid Cells. Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 213-215, 1970.

132. Hayflick L., D. Ikić, J.P. Jacobs, M. Juzbašić, F.T. Perkins, R. Weisz-Maleček: Suggested Methods for the Preparation and Testing of Live, Attenuated Poliovirus Vaccine Prepared in a Diploid Cell Culture, Proc. Symp. on Human Diploid Cells, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 217-222, 1970.
133. Hayflick L., D. Ikić, J.P. Jacobs, M. Juzbašić, F.T. Perkins, R. Weisz Maleček: Suggested Regulations for the Manufacture and testing of Live Attenuated Measles Virus Vaccine Prepared in a Diploid Cell Culture, Proc. Symp. on Human Diploid Cells, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 223-226, 1970.
134. Ikić D: Serologija i serodijagnostika, Medicinska Enciklopedija, Jug. Leksikografski Zavod, 691-694, 1970.
135. Ikić D.: Poglavlje: Serumi i seroterapija, Medicinska Enciklopedija, Jug Leksikografski Zavod, 695-696, 1970.
136. Hayflick L., D. Ikić, J.P. Jacobs, M. Juzbašić, F.T. Perkins, R. Weisz-Maleček: Suggested Regulations for the Manufacture and Testing of Live Attenuated Rubeola Virus Vaccine Prepared on a Diploid Cell Culture, Proc. Symp. on Human Diploid Cells, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 227-321, 1970.
137. Hayflick L., D. Ikić, J.P. Jacobs, M. Juzbašić, F.T. Perkins, R. Weisz-Maleček: Suggested Regulations for the Manufacture and Testing of Live Smallpox Vaccine Prepared on Diploid Cell Culture, Proc. Symp. on Human Diploid Cell, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 233-236.
138. Ikić D.: Virus Vaccines Prepared in Human Diploid Cells in Yugoslavia, Proc. Symp. on Human Diploid Cells, Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 71-76, 1970.
139. Ikić D., V. Lulić, R. Weisz Maleček, I. Dedić, R. Asaj, M. Uroić, M. Rajninger-Miholić: Human Diploid Cell Production and Virus Titre, Proc. Symp. on Human Diploid Cells, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 35-38, 1970.
140. Ikić D., T. Manhalter, A. Hrabar, B. Jančikić, M. Hećimović, V. Lulić, V. Turner: Vaccination against Poliomyelitis with Live Poliovaccine Prepared in MKTC and in HDS in Croatia, Proc Svmp on Human Diploid Cells, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 93-103, 1970.
141. Ikić D.: A. Hrabar, T. Manhalter, B. Jančikić, M. Juzbašić, V. Lulić, V. Radman: Safety of WM-3 Poliovirus Vaccine, Proc. Symp. on Human Diploid Cells, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 105-110, 1970.

142. Ikić D, M. Juzbašić, M. Beck, T. Čimbur-Schreiber: Procedure of Attenuation of Edmonston-Zagreb Measles Virus, Proc. Symp. on Human Diploid Cell, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 113-120, 1970.
143. Ikić D., M. Beck, M. Juzbašić: Characterization of Edmonston-Zagreb Measles Virus, Proc. Symp. on Human Diploid Cells, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 121-129, 1970.
144. Ikić D., R. Weisz-Maleček, D. Čuk, M. Hećimović, T. Manhalter: Rubella Vaccines HPV-77 and RA 27/3 Prepared in Human Diploid Cells, Production and Field Trial, Proc Symp on Human Diploid Cells, Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 157-169, 1970.
145. Ikić D., R. Weisz-Maleček, N. Rasuhin Vekić, T. Čimbur-Schreiber, M. Hećimović: Field Trial of Smallpox Beme-Zagreb HD 11/3 Vaccine. Proc. Symp. on Human Diploid Cells, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 173-180, 1970.
146. Ikić D., A. Smilaj-Jagatić, R. Weisz-Maleček, M. Beck: Isolation of Mumps Virus and its Adaptation to Human Diploid Cells, Proc. Symp. on Human Diploid Cells, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 181-185, 1970.
147. Ikić D., S. Smerdel, E. Šooš, D. Jušić: Immunological Protection and Therapy of Human Genital Herpes, Radovi Imun. zavoda, 13, 113-120, 1971.
148. Ikić D.: On the Significance of the Symposium on Live Influenza Vaccine and the Results Expected by Science, Proc. Symp. on Live Influenza Vaccine, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 15-18, 1971.
149. Ikić D., N. Pasini, M. Juzbašić, B. Jančikić, M. Hećimović, N. Rajner: Live Influenza Vaccine Prepared from an Attenuated A2 Hong Kong Strain, Proc. Symp. on Live Influenza Vaccine, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 65-70, 1971.
150. Ikić D, T. Manhalter, A. Hrabar, M. Matjasić, N. Pasini, B. Jančikić: Live Influenza Vaccine in Yugoslavia, Proc. Symp. on Live Influenza Vaccine, Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 157-165, 1971.
151. Ikić D., B. Jančikić, N. Pasini, M. Hećimović, T. Manhalter, N. Delimar: Field Trials of Live Influenza Vaccine in 1970, Proc. Symp. on Live Influenza Vaccine. Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb, 167-174, 1971.
152. Ikić D., M. Juzbašić, S. Smerdel, V. Tumer: Oncogenic Viruses, Radovi Imunološkog zavoda, 13, 121-135, 1971.

153. Ikić D., V. Lulić, S. Smerdel, E. Šooš, D. Jušić: Consideration of Tumor Control by Vaccine, *Radovi Imunološkog zavoda*, 13, 99-108, 1971.
154. Ikić D.: On the Significance of the Symposium on Bacterial Vaccines and the Results Expected by Science, *Proc. Symp. on Bacterial Vaccines*, *Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb*, 197-199, 1971.
155. Ikić D., N. Kohler-Kubelka, A. Hrabar, Lj. Higy-Mandić, B. Mravunac, N. Prejac: Efficiency on Pertussis Vaccine, *Proc. Symp. on Bacterial Vaccines*, *Yug. Acad. Sci. Arts, Zagreb*, 321-324, 1971.
156. Ikić D.: Pregled današnjeg stanja znanosti o raku, *Chirurgia Maxilofacialis & Plastica*, 8, 29-41, 1971.
157. Ikić D., M. Juzbašić: Dalje atenuirani virus morbila Edmonston-Zagreb, *Rad Ed. JAZU*, knjiga 352, 35-51, 1971.
158. Cvjetanović B., D. Ikić, W.R. Lane, T. Manhalter, M. Hećimović, S. Tapa: Studies on Combined Quadruple Vaccines against Diphtheria, Pertussis, Tetanus and Typhoid, Reactogenicity and Antegenicity. *Buli WId Hlth Org*, 46, 47-52, 1972.
159. Ikić D.: On the Significance of the Symposium on Combined Vaccines and the Results Expected, *Proc. Symp. on Combined Vaccines*, 7th Int Inunobiological Symp *Yug Acad Sci Arts, Zagreb*, 17-19, 1972.
160. Ikić D., M. Juzbašić, S. Smerdel, V. Tumer: Oncogenic Virusses, *Proc Symp on Malignant Tumors of the Head and Neck*, *Zadar, Ed Yug Acad Sci Arts, Zagreb*, 53-67, 1972.
161. Ikić D., V. Lulić, S. Smerdel, E. Šooš, D. Jušić: Consideration of Tumor Control by Vaccine, *Proc Symp on Malignant Tumors of the Head and Neck*, *Zadar, Ed Yug Acad Sci Arts, Zagreb*, 69-78, 1972.
162. Ikić D., S. Smerdel, R. Weisz-Maleček, V. Lulić, M. Juzbašić, Lj. Higy-Mandić, N. Kohler-Kubelka, T. Manhalter, M. Hećimović, M. Lipovac, R. Vlatković: Field Trial with Combined and Simultaneously Applied Viral and Bacterial Vaccines, 7th Immunobiol Symp *Acad Sci Arts, Zagreb*, 121-131, 1972.
163. Weisz-Maleček R., D. Ikić, S. Serdarević, I. Vodopija, T. Manhalter, N. Rasuhin-Vekić: Primary Vaccination of Older Children and Adults with HDC Grown WI-38 Smallpox Vaccine, *Proc Symp on Combined Vaccines*, 7th Int Immunobiol Symp., *Yug Acad Sci Arts, Zagreb*, 169-178, 1972.

164. Šooš E., D. Ikić, D. Jušić, S. Smerdel, I. Petričević, D. Kunšten, I. Soldo: Treatment of Local Complications Provoked by Vaccinia Virus by Means of Leucocytic Interferon, Proc Symp on Combined Vaccines, 7th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 179-1982, 1972.
165. Ikić D., S. Smerdel, E. Šooš: Consideration of Immunological Prophylaxis of Tumors, Progr Immunobiol Standard Karger Basel, 5, 209-212, 1972.
166. Ikić D., M. Juzbašić, M. Beck, A. Hrabar, T. Čimbur-Schreiber: Attenuation and Characterisation of Edmonston-Zagreb Measles Virus, Ann Immunol Hung 16, 175-181, 1972.
167. Ikić D.: Izvještaj o Simpoziju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti o živom cjepivu protiv influence, Ljetopis JAZU, Knjiga 76, 239-241, 1972.
168. Ikić D.: Izvještaj o Simpoziju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti o bakterijskim vakcinam, Ljetopis JAZU, Knjiga 76, 243-245, 1972.
169. Ikić D., Juzbašić M.: Further Attenuated Measles Virus Edmonston-Zagreb, Bulletin International de L Academie Jugoslave des Sciences et des Beaux-Arts, 165-177, 1973.
170. Ikić D., R. Weisz-Maleček, T. Manhalter, S. Serdarević: Field Trial with a New Smallpox Vaccine Prepared in the Human Diploid Cells WI-38, Symp Series Immunobiol Standard Karger, Basel 19, 179-186, 1973.
171. Ikić D., N. Pasini, M. Hećimović, T. Manhalter: Live Influenza Vaccine Prepared from MRC 2/Z8/72 Strain, Proc Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 105-110, 1973.
172. Ikić D.: The Poliomyelitis Problem in Some Warm Climate Areas, Proc Symp on Field Trials of Vaccines, 8th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 157-161, 1973.
173. Ikić D., S. Smerdel, E. Šooš, D. Jušić, M. Oreščanin: The Therapy of Some Skin Virus Diseases of the Genital Region with Human Leukocytic Interferon, Proc Symp on Field Trials of Vaccines, 8th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 193-197.
174. Ikić D., E. Šooš, S. Smerdel, D. Jušić, K. Čupak, D. Trajer: Epidemic Keratoconjunctivitis Treated with Human Leukocytic Interferon, Proc Symp on Field Trials of Vaccines, 8th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 199-204, 1973.

175. Kraljević M., N. Rasuhin-Vekić, R. Weisz-Maleček, D. Ikić: O razvoju vakcine i vakcinacije protiv variole (1890-1923), I. Simpozij o historiji mikrobiologije i imunologije u Hrvatskoj do 1923. godine, JAZU, Zagreb 63-70, 1973.
176. Ikić D.: Izvještaj o Simpoziju o mješanim cjepivima, Ljetopis JAZU, Knjiga 77 Zagreb, 293-295, 1973.
177. Ikić D.: On the Significance of the Symposium on Field Trials of Vaccines, Proc Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 3 & 4, 19-22, 1973.
178. Ikić D.: O značenju Simpozija o terenskim ispitivanjima cjepiva, Proc Symposium on Field Trials of Vaccines, 8th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 19-22, 1973.
179. Šooš E., D. Ikić, D. Jušić, S. Smerdel, I. Petričević, D. Kunšten, I. Soldo: Treatment of Local Complications Provoked by Vaccinia Virus with Leucocytic Interferon, Interferon Scientific Memoranda, Memo 1-796, 1973.
180. Ikić D., S. Smerdel, E. Šooš, D. Jušić: The Use of Interferon in Herpes Infections and Condyloma Acuminatum, XIV European Symp of Poliomyelitis and Other Virus Diseases, Ancara 1973.
181. Ikić D., S. Smerdel, E. Šooš, D. Jušić: Our Experience in Treatment of Genital Herpes and Condyloma Acuminatum with Human Interferon, Panel Discussion A IV Chemotherapy of Viral Diseases, 8th International Congress of Chemotherapy, Athens, Abstracts Vol C, 1973.
182. Ikić D.: Izvještaj o Simpoziju o mješanim cjepivima, Ljetopis JAZU Knjiga 77, Zagreb, 293-295, 1973.
183. Ikić D., S. Smerdel, E. Šooš, D. Jušić: Use of Interferon in Herpes Simplex Infections and Condylomata Acuminata, Radovi Imun zavoda 17, 69-72, 1974.
184. Ikić D., D. Jušić, E. Šooš, M. Juzbašić, D. Dekaris, M. Rajninger-Miholić, D. Kunšten, N. Antunović-Tomašević, D. Sinković, R. Asaj: Priređivanje i kontrola humanog leukocitnog interferona, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima humanog leukocitnog interferona, JAZU, Zagreb, 21-31, 1974.
185. Ikić D., S. Smerdel, E. Šooš, D. Jušić: Lokalna primjena humanog leukocitnog interferona u bolesnika s genitalnim herpesom, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima humanog leukocitnog interferona, JAZU Zagreb, 67-72, 1974.

186. Ikić D., S. Smerdel, E. Šooš, D. Jušić. Lokalna primjena humanog leukocitnog interferona u bolesnika s labijalnim herpesom, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima humanog leukocitnog interferona, JAZU, Zagreb, 73-78, 1974.
187. Ikić D., E. Šooš, S. Smerdel, D. Jušić, M. Oreščanin: Lokalna primjena humanog leukocitnog interferona u bolesnika s condylomata acuminata, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima humanog leukocitnog interferona, JAZU, Zagreb, 96-100, 1974.
188. Ikić D.: On the Significance of the Symposium on the Results Expected, Proc Symp on Clinical Use of Interferon. 9th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb. 19-24, 1974.
189. Ikić D.: O značenju Savjetovanja i rezultatima koji se očekuju, Zbornik Radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima humanog leukocitnog interferona, JAZU, 16-18, 1974.
190. Ikić D., M. Juzbašić, D. Dekaris, V. Lulić, M. Rajntnger-Miholić, D. Sinković: Laboratory Examinations of Human Leukocytic Interferon, Proc Symp on Clinical Use of Interferon, 9th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 63-66, 1975.
191. Ikić D., I. Petričević, I. Soldo, E. Šooš, S. Smerdel, D. Jušić. Treatment of Influenza with Human Leukocytic Interferon, Proc Symp on Clinical Use of Interferon, 9th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 183-187, 1975.
192. Ikić D., S. Smerdel: Onkogeni virus, U: Čupar Ivo: Kirurgija glave i vrata, Knjiga druga, JAZU, 507-517, 1975.
193. Ikić D., K. Čupak, D. Trajer, E. Šooš, D. Jušić, S. Smerdel: Therapy and Prevention of Epidemic Keratoconjunctivitis with Human Leukocytic Interferon, Proc Symp on Clinical Use of Interferon, 9th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 189-193, 1975.
194. Ikić D., S. Smerdel, M. Rajninger-Miholić, E. Šooš, D. Jušić: Treatment of Labial and Genital Herpes with Human Leukocytic Interferon, Proc Symp on Clinical Use of Interferon, 9th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 195-202, 1975.
195. Ikić D., M. Pražić, S. Smerdel, D. Jušić, N. Delimar, E. Šooš. Therapy of Herpetic Gingivostomatitis in Children with Human Leukocytic Interferon, Proc Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 203-205, 1975.

196. Ikić D., I. Petričević, K. Čupak, T. Trajer, I. Soldo, E. Šooš, D. Jušić, S. Smerdel: Human Leukocytic Interferon Treatment of Complications due to Vaccination against Smallpox, Proc Symp on Clinical Use of Interferon, 9th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 207-212, 1975.
197. Ikić D., M. Pistotnik, D. Grgičević, E. Šooš, D. Jušić: The Use of Human Leukocytic Interferon in Patients with Trophic Ulcers, Proc Symp on Clinical Use of Interferon, 9th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 219-222, 1975.
198. Ikić D., M. Oreščanin, J. Krušić, Z. Cestar, Ž. Alač, E. Šooš, D. Jušić, S. Smerdel: Preliminary Examination of the Effect of Human Leukocytic Interferon on Condylomata Acuminata in Women, Proc Symp on Clinical Use of Interferon, 9th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 223-227, 1975.
199. Ikić D., N. Bosnić, S. Smerdel, D. Jušić, E. Šooš: A Double-Blind Clinical Trial with Human Leukocytic Interferon in the Therapy of Condylomata Acuminata, Proc Symp on Clinical Use of Interferon, 9th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 229-233.
200. Ikić D., A. Brnobić, V. Jurković-Vukelić, S. Smerdel, D. Jušić, E. Šooš: Therapeutic Effect of Human Leucocyte Interferon Incorporated into Ointment and Cream on Condylomata Acuminata, Proc Symp on Clinical Use of Interferon, 9th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 235-238, 1975.
201. Ikić D., J. Krušić, K. Čupak, D. Car, A. Roguljić, V. Jakaša, D. Jušić, E. Šooš, V. Tumer: The Use of Human Leukocytic Interferon in Patients with Cervical Cancer and Basocellular Cancer of the Skin, Proc Symp on Clinical Use of Interferon, 9th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 239-243, 1975.
202. Ikić D., E. Šooš, S. Smerdel and D. Jušić: Experience with Clinical Use of Human Leukocyte Interferon, Radovi Imun zavoda 18, 47-50, 1975.
203. Ikić D.; On the Significance of the Symposium on Stability and Effectiveness of Measles, Poliomyelitis and Pertussis Vaccines, and the Results Expected, 10th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 17-19, 1976.
204. Ikić D., M. Juzbašić, T. Čimbur-Schreiber, M. Rajninger-Miholić, N. Delimar: Thermostability of Live Freeze Dried Measles Vaccine after Reconstitution, Proc Symp on Stability and Effectiveness of Measles, Poliomyelitis

- and Pertussis Vaccines, 10th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 103-112, 1976.
205. Ikić D., M. Juzbašić, T. Čimbur-Schreiber, M. Rajninger-Miholić: Stability of Live Freeze-Dried Measles Vaccine at Various Temperatures, Proc Symp on Stability and Effectiveness of Measles, Poliomyelitis and Pertussis Vaccines, 10th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 113-116, 1976.
 206. Ikić D., M. Juzbašić, T. Čimbur-Schreiber, M. Rajninger-Miholić, V. Lulić, N. Antunović-Tomašević: Study of Live Measles Vaccine Freeze-Dried in Bulk. Proc Symp on Stability and Effectiveness of Measles, Poliomyelitis and Pertussis Vaccines, 10th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 117-121, 1976.
 207. Ikić D., B. Jančikić, A. Hrabar, B. Borčić: Epidemiological Evaluation of Live Measles Vaccine Prepared from Further Attenuated Vaccinal Strain Edmonston-Zagreb, Proc Symp on Stability and Effectiveness of Measles, Poliomyelitis and Pertussis Vaccines, 10th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 137-145, 1976.
 208. Ikić D., Lj. Hygi-Mandić, I. Sesardić-Čanadija, V. Vidaković-Bival: Testing of Stability of Freeze-Dried and Fluid Pertussis Vaccines, Proc Symp on Stability and Effectiveness of Measles, Poliomyelitis and Pertussis Vaccines, 10th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 203-212, 1976.
 209. Ikić D., Lj. Hygi-Mandić, V. Vidaković-Bival, I. Sesardić-Čanadija: Selection of B. Pertussis Strains or Vaccine Preparation, Proc Symp on Stability and Effectiveness of Measles, Poliomyelitis and Pertussis Vaccines, 10th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 221-226, 1976.
 210. Ikić D., J. Petres, D. Jušić, Lj. Hygi-Mandić, I. Sesardić-Čanadija, V. Vidaković Bival: Fractionation of Antigenic Components of B. Pertussis, Preliminary Report, Proc Symp on Stability and Effectiveness of Measles, Poliomyelitis and Pertussis Vaccines, 10th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 227-233, 1976.
 211. Ikić D., M. Beck, V. Tumer: The Testing of Invasiveness in a Cell Culture System, Proc Symp on Stability and Effectiveness of Measles, Poliomyelitis and Pertussis Vaccines, 10th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 237-242, 1976.
 212. Ikić D., V. Tumer, M. Beck: Testing on Invasiveness of Heteroploid Cell in Embryonic Tissue of Chicken, Mouse and Man. Proc Symp on Stability

- and Effectiveness of Measles, Poliomyelitis and Pertussis Vaccines, 10th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 243-245, 1976.
213. Ikić D., M. Beck, V. Tumer, E. Šooš, V. Lulić: In Vitro Testing of LED-Widr Cell Invasiveness Inhibition in the Presence of Interferon, Proc Symp on Stability And Effectiveness of Measles, Poliomyelitis and Pertussis Vaccines, 10th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 247-250, 1976.
 214. Ikić D., N. Pasini, T. Manhalter: New Jersey Live Attenuated Influenza Virus, Preliminary Results of Field Trials, Proc Symp on Stability and Effectiveness of Measles, Poliomyelitis and Pertussis Vaccines, 10th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 251-253, 1976.
 215. Ikić D.: On the Significance of the Symposium and the Results Expected, Proc Symp on the Preparation, Standardization and Clinical Use of Interferon, 11th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 17-19, 1977.
 216. Ikić D., Smith JWG, Tiru M., Perkins FT, Donikian RR, P van Hemert, Huet M, Joo I, Saletti M, Schneider W, Smeleva E, Wahba AH, Radovanović MR, Sokolov DK, Bytchenko B, Cvjetanović B, Hygi-Mandić Lj, JM van Gindertael: Bacteriological Vaccine Production and Control. Report on a Working Group, Regional Office for Europe, World Health Organization, Copenhagen, 5-37, 1977.
 217. Ikić D., E. Šooš, S. Smerdel, D. Jušić: Klinička primjena interferona, III Kongres mikrobiologa Jugoslavije, Bled, Tiskano u: M.Likar: Novejše smeri v mikrobiologiji, Slovensko mikrobiološko društvo in Zveza društev mikrobiologov Jugoslavije, Ljubljana, 335-351, 1977.
 218. Ikić D., M. Beck, V. Tumer: The Testing of Cell Invasiveness in Embryonic Tissue and in Cell Culture, V7H0/IABS Symp on Standardization of Cell Substrates for the Production of Virus Vaccines, Develop Biol Standard Karger Basel, 37, 235-240, 1977.
 219. Ikić D., N. Pasini, M. Hećimović, M. Juzbašić, S. Smerdel, N. Rajner, V. Jelavić: Attenuation of Influenza A New Jersey 76 Virus Strain, Preparation of Live Vaccine and Vaccine Reactogenicity in Volunteers, International Symposium on Influenza Immunization, Geneva 1977, Develop Biol Standard Karger Basel, 39, 61-65, 1977.
 220. Ikić D., S. Smerdel, T. Manhalter, N. Pasini, N. Delimar: HI Antibody Response in Volunteers Vaccinated with Live Influenza A New Jersey 76 Vaccine, International Symposium on Influenza Immunization Geneva, Develop Biol Standard Karger Basel, 39, 67-79, 1977.

221. Ikić D., V. Lulić, M. Juzbašić, I. Dedić, M. Rajninger-Miholić, D. Jušić: Interferon Production in FS-4, MRC-5 and WI-38 Human Diploid Cells, Proc Symp on the Preparation, Standardization and Clinical Use of Interferon, 1 lth Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 59-63, 1977.
222. Ikić D., M. Beck, V. Tumer, E. Šooš, V. Lulić, M. Juzbašić: In Vitro Testing of Antiinvasive Activity of Human Leukocyte and Fibroblast Interferon, Proc Symp on The Preparation, Standardization and Clinical Use of Interferon, 1 lth Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 89-96, 1977.
223. Ikić D., S. Smerdel, E. Šooš, D. Jušić: Our Experience with Topical Use of Interferon in Viral Diseases, Proc Symp on the Preparation, Standardization and Clinical Use of Interferon, 1 lth Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 123-133, 1977.
224. Brnobić D., D. Ikić, J. Lipozenčić, S. Smerdel, N. Delimar: Clinical Study of Human Leukocyte Interferon Effect on Stasis Ulcers, Proc Symp on the Preparation, Standardization and Clinical Use of Interferon, 1 lth Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 149-156, 1977.
225. Maleček J., S. Smerdel, D. Ikić: Topical Use of Interferon in the Treatment of Deep Bums, Case Report, Proc Symp on the Preparation, Standardization and Clinical Use Of Interferon, 1 lth Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 157-158, 1977.
226. Krušić J, D. Ikić, M. Knežević, E. Šooš, B. Rode, D. Jušić, Z. Maričić: Clinical and Histological Findings after Local Application of Human Leukocyte Interferon in Patients with Cervical Cancer, Proc Symp on the Preparation, Standardization and Clinical Use of Interferon, 1 lth Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 167-177, 1977.
227. Jereb B, J. Červek, M. Us-Krašovec, D. Ikić, E. Šooš: Interpleural Application of Human Leukocyte Interferon in Breast Cancer Patients with Unilateral Pleural Carcinosis, Proc Symp on the Preparation, Standardization and Clinical Use of Interferon, 11 th Int Immunobiolsymp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 187-191, 1977.
228. Ikić D, J. Krušić, K. Čupak, E. Šooš, D. Car, A. Roguljić, V. Jakaša, D. Jušić, S. Smerdel: Interferon i njegova primjena s posebnim osvrtom na tumore, Prvi simpozij Međuakademijskog koordinacijskog odbora medicinskih odjeljenja jugoslavenskih akademija, Naučni skupovi knjiga 3 Odjeljenje prirodnih nauka 1, 132-139, 1977.

229. Ikić D, E. Šooš, M. Rajninger-Miholc, M. Juzbašić, D. Kunšten, D. Jušić, V. Lulić, R. Asaj: Priprava humanog interferona, Zbornik Radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 16-21, 1979.
230. Jušić D, D. Ikić: Antivirusno i antitumorsko djelovanje interferona, Zbornik Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 22-29, 1979.
231. Padovan I, Brodarac I, Ikić D, Knežević M, Šooš E: Effect of Interferon in Therapy of Head and Neck Tumors: In Khana A, Hill NO, Dam GL eds, Interferon, Properties and Clinical Uses, Dallas, Leland Fikes Foundation Press, 713-722, 1979.
232. Ikić D, M. Beck, V. Tumer, M. Rajninger-Miholić, M. Juzbašić, S. Smerdel: Ispitivanje antivirusne i antitumorske aktivnosti humanog leukocitnog interferona in vitro, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 30-33, 1979.
233. Knežević M, B. Rode, D. Ikić, E. Šooš, S. Knežević-Krivak: Morfološke karakteristike i ocjena aktivnosti lokalne obrane organizma od malignoma, Zbornik radova, Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 34-61, 1979.
234. Krušić J, V. Kirhmajer, M. Knežević, D. Ikić, Z. Maričić, B. Rode, D. Jušić, E. Šooš: Utjecaj humanog leukocitnog interferona na planocelularni karcinom grlića maternice, klinička, histološka i histokemijska zapažanja-treće saopćenje, Zbornik radova, Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 63-69, 1979.
235. Singer Z, D. Ikić, M. Beck, Đ. Šips, D. Jušić, S. Smerdel, E. Šooš: Preventiva karcinoma ušća maternice humanim leukocitnim interferonom, Zbornik radova. Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 70-80, 1979.
236. Krušić J, Ž. Maričić, D. Kanajet, K. Kolarić, D. Ikić, V. Chylak, D. Jušić, E. Šooš: Kombinirana terapija karcinoma ovarija citostaticima i humanim leukocitnim Interferonom, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 81 -87, 1979.
237. Nola P, D. Ikić, M. Knežević, Z. Maričić, B. Rode, K. Smud, D. Jušić, E. Šooš: Primjena humanog leukocitnog interferona u bolesnica s karcinomom dojke, Zbornik Radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 88-90, 1979.

238. Kolarić K, V. Potrebeca, J. Grgas, Z. Maričić, D. Ikić, D. Jušić, E. Šooš: Randomizirana studija primjena citostatika i interferona u metastatskog raka dojke preliminarni izvještaj, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 91 -100, 1979.
239. Padovan I, I. Brodarac, M. Knežević, D. Ikić, E. Šooš: Ponašanje raka kože glave i vrata nakon aplikacije humanog leukocitnog interferona, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 101-102,1979.
240. Nola P, D. Ikić, M. Knežević, B. Rode, Z. Maričić, V. Orešić, D. Jušić, E. Šooš: Primjena humanog leukocitnog interferona u liječenju recidivirajuće papilomatoze mokraćnog mjehura, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 106-109,1979.
241. Oberiter B, I. Kraljić, M. Knežević, D. Ikić: Prva iskustva u terapiji interferonom kod papiloma i papilarnih tumora mokraćnog mjehura, Zbonik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 110-113, 1979.
242. Krušić J, D. Ikić, Ž. Maričić, A. Predanić, V. Jakaša, D. Jušić, E. Šooš: Utjecaj interferona na displastične i upalne promjene na stanicama pločastog epitela grlića maternice u bolesnica s condylomata acuminata, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, Interferon i tumori. JAZU, Zagreb, 116-123,1979.
243. Vlatković R, D. Jušić, V. Mikuličić, D. Ikić, E. Šooš: Primjena humanog leukocitnog interferona u tri slučaja B hepatitisa, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 124-133, 1979.
244. Ikić D, D. Trajer, K. Čupak, I. Petričević, M. Pražić, I. Soldo, D. Jušić, S. Smerdel, E. Šooš: Pregled naših iskustava u kliničkoj primjeni humanog leukocitnog interferona kod virusnih infekcija, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona. Interferon i tumori, JAZU, Zagreb, 134-150, 1979.
245. Ikić D, A. Bmobić, J. Lipozenčić, J. Maleček, N. Delimar, S. Smerdel, E. Šooš: Utjecaj topičke primjene humanog leukocitnog interferona na stazičke ulkuse i Opekotine, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, Interferon i tumori. JAZU, Zagreb, 151-158, 1979.

246. Ikić D.: Uvodna riječ, Interferon i tumori, Zbornik radova Savjetovanja o kliničkim ispitivanjima interferona, JAZU, Ed Ikić D., 11-15, 1979.
247. Ikić D.: Introductory Remarks, Proc Symposium on Interferon 1979, 12th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 15-18, 1979.
248. Knežević M, B. Rode, S. Knežević-Krivak, D. Ikić, Ž. Maričić, J. Krušić, I. Padovan, P. Nola. I. Brodarec: Histopathologic and Histoenzymatic Findings in Carcinomas before and after Application of Human Leukocyte Interferon, Proc Symposium on Interferon 1979, 12th Int Immunobiol Symp Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 67-96, 1979.
249. Padovan I, I. Brodarec, D. Ikić, M. Knežević, E. Šooš: Effect of Interferon in Therapy of Head and Neck Tumours, Proc Symposium on Interferon 1979, 12th Int Immunobiol Symp, Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 97-118, 1979.
250. Krušić J, V. Kirhmajer, M. Knežević, D. Ikić, Ž. Maričić, B. Rode, D. Jušić, E. Šooš: Influence of Human Leukocyte Interferon on Squamous Cell Carcinoma of Uterine Cervix, Clinical, Histologic and Histochemical Observations, Proc Symposium on Interferon 1979, 12th Int Immunobiol Symp, Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 119-126, 1979.
251. Singer Z, D. Ikić, M. Beck, E. Šooš, Đ. Šips, D. Jušić: Interferon Treatment of Uterine Cervical Precancerosis, Proc Symposium on Interferon 1979, 12th Int Immunobiol Symp, Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 127-136, 1979.
252. Maričić Ž, P. Nola, D. Ikić, K. Smuđ, V. Orešić, M. Knežević, B. Rode, D. Jušić, E. Šooš: Human Leukocyte Interferon in Therapy of Patients with Urinary Bladder Papillomatosis, Breast Cancer and Melanoma, Proc Symposium on Interferon 1979, 12th Int Immunobiol Symp, Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 139-146, 1979.
253. Kolarić K, V. Potrelica, J. Rogan-Grgas, Z. Maričić, D. Ikić, E. Šooš: Cytostatics Alone and in Combination with Interferon (HLI) in Patients with Metastasis Breast Cancer, Preliminary Report, Proc Symposium on Interferon 1979, 12th Int Immunobiol Symp, Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 147-156, 1979.
254. Vlatković R, D. Ikić, D. Jušić, V. Mikuličić, E. Glaser, D. Orešković-Gorski, E. Šooš: Application of Human Leukocyte Interferon in Severe Cases of Virus B.Hepatitis, Proc Symposium on Interferon 1979, 12th Int Immunobiol Symp, Yug Acad Sci Arts, Zagreb, 173-183, 1979.

255. Ikić D, D. Jušić, M. Beck, M. Knežević, E. Šooš: Biološka aktivnost interferona i tumori, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Prilozi Oddelenie za biološke i medicinske nauki, 31-36, 1980.
256. Knežević M, D. Ikić, B. Rode, I. Padovan, Z. Maričić, J. Krušić, I. Brodarec: Das perikarzinomatoze Granulom unter dem Einfluss des humanen leukocytaren Interferon (HLI), Verh Dtsch Ges Path, 63: 313-316, 1980.
257. Ikić D, P. Nola, Z. Maričić, K. Smuđ, V. Orešić, M. Knežević, B. Rode, D. Jušić, E. Šooš: Application of Human Leucocyte Interferon in Patients with Urinary Bladder Papillomatosis, Breast Cancer and Melanoma, The Lancet No 8228, 1, 1022-1024, 1981.
258. Ikić D, I. Padovan, I. Brodarec, M. Knežević, E. Šooš: Application of Human Leucocyte Interferon in Patients with Tumours of the Head and Neck, The Lancet No 8228, 1, 1025-1027, 1981.
259. Ikić D, J. Krušić, V. Kirhmajer, M. Knežević, Z. Maričić, B. Rode, D. Jušić, E. Šooš: Application of Human Leukocyte Interferon in Patients with Carcinoma of the Uterine Cervix, The Lancet No 8228, 1, 1027-1030, 1981.
260. Padovan I, I. Brodarec, D. Ikić, M. Knežević, E. Šooš: Effect of Interferon in Therapy of Skin and Head and Neck Tumours, J Cancer Res Clin Oncol 100, 295-310, 1981.
261. Ikić D, Z. Singer, M. Beck, E. Šooš, D. Šips, D. Jušić: Interferon Treatment of Uterine Cervical Precancerosis, J Cancer Res Clin Oncology 101 303-308, 1981.
262. Krušić J, V. Kirhmajer, M. Knežević, D. Ikić, Z. Maričić, B. Rode, D. Jušić, E. Šooš: Influence of Human Leucocyte Interferon on Squamous Cell Carcinoma of Uterine Cervix, Clinical, Histological and Histochemical Observations. III Communication, J Cancer Res Clin Oncol, 101, 309-315, 1981.
263. Maričić Ž, P. Nola, D. Ikić, K. Smuđ, V. Orešić, M. Knežević, B. Rode, D. Jušić, E. Šooš: Human Leukocyte Interferon in Therapy of Patients with Urinary Bladder Papillomatosis, Breast Cancer and Melanoma, J Cancer Res Clin Oncol, 101, 317-323. 1981.
264. Ikić D, A. Brnobić, J. Lipozenčić, J. Maleček, S. Smerdel, N. Delimar, E. Šooš: Topical Application of Human Leukocyte Interferon in Stasis Ulcers and Deep Burns, Inter J Clin Pharmacol Ther and Toxic, Vol 19, No 10, 450-452, 1981.

265. Ikić D, M. Beck, M. Juzbašić, N. Delimar, V. Lulić, S. Smerdel, D. Jušić, M. Rajninger-Miholić, D. Ikić: Anti-Viral and Anti-Invasive Titers of Human Interferons, *Int J Clin Pharm Ther Toxic*, Vol 20, No 4, 179-180, 1982.
266. Knežević M, B. Rode, S. Knežević-Krivak, D. Ikić, Ž. Maričić, J. Krušić, I. Padovan, P. Nola, I. Brodarec. D. Jušić, E. Šooš: Histopathologic and Histoenzymatic Observations in Carcinomas Treated with Human Leukocyte Interferon, *Int J Clin Pharmacol*, Vol 20, No 1, 27-38, 1982.
267. Padovan I, D. Ikić, M. Knežević, I. Brodarec: Response of Head, and Neck Tumors to Human Leukocyte Interferon Treatment, 3rd Mediterranean Congress of Chemotherapy Dubrovnik, *Chemotherapia Supp*, No 4, Vol 1, 1982.
268. Ikić DM: *Intralesional Therapy, Interferon and Cancer*, edited by K. Sikora, Plenum Press, New Yorks 169-181, 1983.
269. Ikić DM, Edmonston-Zagreb Strain of Measles Vaccine, *Epidemiological Evaluation in Yugoslavia*, *Rev Infect Dis*, 5, 558-563, 1983.
270. Marković L, S. Ivanović, I. Konstantinović, D. Ikić, J. Mičić, B. Stakić: Influence of Interferon on C19-Steroids in Urine of Malignant Skin Melanoma and Malignant Breast Neoplasm Patients, *Intcr J of Clin Pharmacol Ther and Toxin* Vol 22, No 8, 416-419, 1984.
271. Ikić D: Uvodna riječ, Stanje i problemi medicinskih znanosti u Jugoslaviji, Znanstveni sastanak medicinskih razreda i odjela jugoslavenskih akademija, 9-11, 1985.
272. Ikić D: Uvodna riječ, Cestovna trauma u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj, *Simpozij*, 7-9, 1985.
273. Ikić D: Cjepivo protiv morbila: razlika između soja Edmonston-Zagreb i Schwarzova soja, *Rad JAZU*, 430, 91-96, 1988.
274. Ikić D, I. Padovan, N. Pipić, M. Knežević, B. Rode, B. Nekić, V. Petrovečki, N. Đaković: Subtumoral and Intratumoral Application of Human Natural Leucocytic Interferon and Recombinant HuIFN alpha 2c in Patients with Cancers of the Head and Neck, *Rad JAZU*, 55-72, 1989.
275. Ikić D, I. Padovan, M. Knežević, N. Pipić, N. Đaković: Application of Interferon in Patients with Carcinoma Baseocellulare, *Rad JAZU*, 73-86, 1989.
276. Ikić D, I. Padovan, M. Knežević, N. Pipić, N. Đaković: Application of Interferon in Patients with Carcinoma Planocellulare, *Rad JAZU*, 87-98, 1989.

277. Ikić D, Š. Spaventi, M. Knežević, B. Pokrajac, N. Đaković: Melanomas, Therapy with Recombinant Interferon hulfN alpha 2c, Preliminary report, Rad JAZU, 99-105, 1989.
278. Padovan I, D. Ikić, I. Brodarec: Klinička istraživanja djelovanja interferona u malignih tumora glave i vrata, Srpska akademija nauka i umetnosti, Naučni skupovi, Knj XXI, Odjeljenje medicinskih nauka knj 2, 19-23, 1989.
279. Padovan I, Šarić M, Ikić D: Zdravstvo i socijalna zaštita, Zbornik Radova 45. Obljetnice kongresa kulturnih radnika Hrvatske, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 33-44, 1989.
280. Pipić N, N.Đaković, Z. Tolić, I. Padovan, D. Ikić, M. Knežević: Intratumorska primjena interferona u liječenju planocelulamog karcinoma, Symp Otorhinol Yug Zagreb, 25, 49-53, 1990.
281. Pipić N, N. Đaković, Z. Tolić, I. Padovan, D. Ikić, M. Knežević: Intratumorska primjena interferona u liječenju bazocelulamog karcinoma, Symp Otorhinol Yug Zagreb, 25, 55-59, 1990.
282. Ikić D, I. Padovan, N. Pipić, M. Knežević, N. Đaković, B. Rode, I. Košutić, M. Belicza, V. Čajkovac: Interferon Therapy for Basal Cell Carcinoma and Squamous Cell Carcinoma, Inter J of Clin Pharmacol Ther and Toxin, Vol 29 No 9, 342-346, 1991.
283. Ikić D, I. Padovan, N. Pipić, M. Knežević, N. Đaković, B. Rode, I. Košutić: Treatment of Squamous Cell Carcinoma with Interferon, Int J of Dermatol Vol 30 No 1, 58-61, 1991.
284. Ikić D, I. Padovan, N. Pipić, M. Knežević, N. Đaković, B. Rode, I. Košutić, M. Belicza: Treatment of Basal Cell Carcinoma with Interferon, Int J of Dermatol Vol 30 No 10, 734-737, 1991.
285. Ikić D, I. Padovan, N. Pipić, N. Đaković, Z. Kusić: Local Interferon Therapy for Lip Carcinoma, Eur Arch Otorhinolaryngol 251, 293-296, 1994.
286. Lukač J, Đ. Šešo, N. Đaković, Ž. Ferencić, V. Čajkovac, M. Belicza, E. Šooš, D. Ikić, Z. Kusić: Interferon u liječenju solidnih tumora, Liječ Vjesn 116, 303-307, 1994.
287. Ikić D, I. Padovan, N. Pipić, V. Čajkovac, Z. Kusić, N. Đaković, T. Gregurek-Novak, A. Soldo-Belić, Š. Spaventi, M. Belicza, Ž. Ferencić: Interferon Reduces Recurrences of Basal Cell and Squamous Cell Cancers, Int J of Dermatol Vol 34 1, 58-60, 1995.

288. Kusić Z, J. Lukač, N. Đaković, V. Čajkovac, M. Belicza, Š. Spaventi, I. Padovan, D. Ikić: Immunotherapy of Melanoma with Recombinant Interferon Alpha 2c, *Acta Clin Croa* 34, 67-72, 1995.
289. Ikić D, Š. Spaventi, I. Padovan, Z. Kusić, V. Čajkovac, D. Ivanković, N. Đaković, P. Nola: Local Interferon Therapy for Melanoma Patients, Long Term Follow-Up, *Int. J. of Dermatol.* Vol 34, 872-874, 1996.
290. Ikić D, Š. Spaventi, I. Padovan, V. Čajkovac, Z. Kusić, N. Đaković, N. Pipić, A. Georgijević, T. Gregurek-Novak, A. Soldo-Belić, D. De Syo, I. Despot: Melanomas. Interferon Therapy, *Rad Razreda za medicinske znanosti HAZU*, 7-20, 1996.
291. Ikić D, I. Padovan, N. Pipić, V. Čajkovac, Z. Kusić, N. Đaković, T. Gregurek-Novak, A. Soldo-Belić, Š. Spaventi, M. Belicza: Lip Cancer, Interferon Therapy, *Rad Razreda za medicinske znanosti HAZU*, 21-28, 1996.
292. Pape E, M. Jazvić, N. Đaković, V. Čajkovac, Z. Kusić, D. Ikić: Interferon Therapy in Melanoma of the Skin, *Acta Dermatovenerol Croat* 6(1), 54-55, 1998.
293. Pape E, Ž. Soldić, N. Đaković, Z. Kusić, D. Ikić: Current Approach in Melanoma Therapy, *Acta Clin Croat* 37, 93-97, 1998.
294. Ikić D, J. Krušić, D. Ivanković: Interferon Treatment of Uterine Cervical Carcinoma, The Results of Studies Conducted a Long Time Ago, *Rad Razreda za medicinske znanosti HAZU*, 33-40, 2000.
295. Jazvić E, E. Pape, J. Lukač, D. Ikić, Z. Kusić: Trends in Chemotherapy and Immunotherapy of Malignant Melanoma, *Acta Dermatovenerol Croat* 8(1), 3-9, 2000.
296. Ikić D, J. Krušić, D. Ivanković: Interferon Treatment of Uterine Cervical Carcinoma: 20 Years of Follow-Up, *Cancer Letters* 158, 99-102, 2000.

SPOMENICA PREMINULIM AKADEMICIMA

DRAGO IKIĆ
1917. – 2014.

Nakladnik

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
Trg Nikole Šubića Zrinskog 11, 10000 Zagreb

Za nakladnika

Akademik Pavao Rudan, glavni tajnik

Tehnički urednik

Ranko Muhek

Lektorica

Maja Silov Tovernić

Naklada

200 primjeraka

Tisak

Tiskara Zelina d.d.

Zagreb, lipanj 2016.

ISBN 978-953-347-070-2

